

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Рок за рекламации 15 дена. Огласи според тарифата.

Петок, 30 декември 1983
Скопје
Број 37
Год. XXXIX

Претплатата за 1983 година изнесува 1.200 динари. Овој број чини 60 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

571.

Врз основа на член 318 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и член 109 и 115-б од Законот за системот на општествениот планирање и за Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 декември 1983 година, донесе

РЕЗОЛУЦИЈА

ЗА ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ ВО ПРВАТА ЕТАПА ОД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ДОЛГОРОЧНАТА ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА СТАБИЛИЗАЦИЈА И ЗА ЕКОНОМСКАТА ПОЛИТИКА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 1984 ГОДИНА

Со оваа Резолуција се утврдуваат основните правци и создавањето услови за надминување на присутните проблеми во општествено-економскиот развој во првата етапа од спроведувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација за периодот до 1986 година како и се конкретизираат условите и мерките на економската политика во 1984 година.

Истовремено, со Резолуцијата се утврдува и политиката за остварување на Општествениот план на Социјалистичка Република Македонија за периодот од 1981 до 1985 година.

Прв дел

ОСНОВНИ ПРАВЦИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРВАТА ЕТАПА ОД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ДОЛГОРОЧНАТА ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА СТАБИЛИЗАЦИЈА

1. Спроведувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација, во која е утврдена стратегијата на општествено-економскиот развој за наредните дваесетина години, претставува излезно решение за надминување на присутните проблеми и за создавање услови за стабилен и континуиран општествено-економски развој за што е потребно да се покрене долгорочна, масовна и максимално организирана и синхронизирана акција на целото општество.

Во првата етапа од спроведувањето на Долгорочната програма ќе се обезбедат суштествени промени и посочат правците за излез од сегашната тешка и сложена ситуација и ќе се преземат конкретни мерки и активности со кои ќе се создаваат услови за натамошен развој на самоуправните општествено-економски односи, за спроведување на промени во развојната и економската политика, за промени во стопанскиот систем и материјалните односи, за зголемување на резултатите од трудот и стопанисувањето, за рационално располагање и стопанисување со општествените средства и врз таа основа вреднување на резултатите од трудот како и за решителни измени во однесувањето и начинот на работењето.

Спроведувањето на предвидените промени во развојот во првата етапа од остварувањето на Програмата, бара решителна и истовремена општествена активност на сите самоуправни организации и заедници, на општествено-политичките заедници, како и на општествено-политичките организации. Овие промени ќе придонесат за создавање услови за оживување на производството, пораст на извозот, продуктивно вработување и постигнување усогласени односи на пазарот и цените како и за надминување на причините за стагнација и економската нестабилност, односно за континуиран и стабилен развој.

Во првата етапа ќе се утврдат и донесат решенија за општите услови на стопанисувањето. Доградувањето на системот за стекнување и распоредување на доходот кој во услови на дејствување на пазарните и економските законитости ги пројавува своите предности во поглед на економската ефикасност и положбата на работниот човек во системот на општествената репродукција ќе овозможи натамошна афирмација на позицијата на работниците во здружениот труд како стокочни производители и самоуправувачи и нивна зголемена заинтересираност за ефикасно користење на општествените средства и за проширување на материјалната основа на општеството. Ќе јакне улогата на работниците во здружениот труд во одлучувањето за стекнувањето и распоредувањето на доходот и за тековите на општествената репродукција во целина.

Општествено-економскиот развој во наредниот период ќе се потпира пред сè врз сопствени сили, преку подобро користење на расположливите материјални и природни ресурси, поширока вклученост на стопанството во меѓународната поделба на трудот, максимална мобилизација на човечкиот фактор и негова организирана активност во решавање на противречностите во материјалниот развој.

Меѓутоа, со оглед на нивото на развиеноста и присутните проблеми развојот на Републиката е неопходно да се остварува и со користење на дополнителна акумулација од земјата и од странство.

Без овие основи е неопходно да се овозможи заживување на стопанската активност, подобрување на материјалната основа на здружениот труд, зголемување на извозот и редовно измирување на фиксните и гарантирани обврски, отстранување на причините за високата инфлација, сопирање на опаѓањето на продуктивноста на трудот и животниот стандард на работните луѓе и граѓаните и друго.

За надминување на присутните проблеми и создавање на услови за стабилен и континуиран стопански растеж е неопходно да јакнат квалитативните фактори на стопанисување и да се интензивира процесот на здружувањето на трудот и средствата на организациите на здружениот труд, со целосно респектирање на економските интереси на работниците за зголемено производство и рентабилно работење. Поинтензивното самоуправно здружување на трудот и средствата на организациите на здружениот труд во репродукциони целини и други форми на самоуправно поврзување

и здружување во Републиката и пошироко во земјата ќе овозможи побрз вкупен развој врз доходивни основи.

Јакнењето на квалитативните фактори на стопанисувањето ќе се остварува со поголемото користење на расположливите производствени капацитети, порационално користење на предметите на трудот, зголемување на продуктивноста на трудот, како и со поголемо штедење на средствата и трудот во процесот на производството.

2. Заживувањето на стопанската активност и остварувањето на стопанскиот растеж во постабилни услови, претставува основен услов за реализирање натамошен поусогласен општествено-економски развој на Републиката.

(1) Зголемувањето на производството при ограничени можности за увоз на сировини и репродукциони материјали, за користење на дополнителна акумулација од земјата и странство и при стеснети енергетски можности, претставува крупна задача чие остварување ќе бара промени во условите на стопанисувањето и подредување на мерките и активностите за запирањето на неповолните тенденции.

Врз потрајни и постабилни основи ќе отпочне процес на отстранување на структурните диспропорции во општествената репродукција, пред сè во правец на зголемување на производството за извоз, особено на конвертибилното подрачје, зголемување на производството на енергија, производството на храна, сообраќајот и развојот на малото стопанство.

За задоволување на потребите од електрична енергија, покрај довршувањето на започнатите електроизвори, во рамките на расположливите средства ќе продолжи реализацијата на Програмата за изградба на електроенергетски објекти за периодот од 1983 до 1990 година.

Ќе се зголеми производството на јаглен од постојните рудници и ќе се продолжи со истражувањата на нови наоѓалишта заради обезбедување на потребите на индустријата и широката потрошувачка. Истовремено, ќе се интензивираат активностите сврзани со подготовкава за користење на природен гас на подрачјето на Републиката.

Ќе се преземаат активности за вклучување во искористувањето на резервите на лигнит во САП Косово и на водите од сливот на реката Дрина.

Ќе се интензивираат истражувањата за можностите за користење на други алтернативни извори на енергија (биомаса, сончева енергија и други).

За остварување на поголемо производство и за поголем извоз, тежиштето во развојот ќе биде дадено на приспособување на индустриското производство спрема барањата на странските пазари, со поголемо користење на постојните производствени капацитети и нивна реконструкција и модернизација, со градба на нови капацитети, особено за преработка на метали, машиноградбата, производството на електрични машини и апарати и електроника.

Истовремено, ќе се создаваат услови за зголемување на производството на сировини и репроматеријали врз поголемо користење на сопствените ресурси со што ќе се овозможи зголемување на производството и извозот и супституција на увозот за веќе изградените капацитети. Во овие рамки ќе се создаваат услови за проширување на производството на руди и концентрати на олово, цинк и бакар, преку реконструкција и проширување на постојните рудници и со изградба на нов рудник за олово и цинк.

Во функција на натамошниот развој на производството на сировини и репроматеријали ќе се продолжи со истражување на веќе познатите локалитети, при што тежиште ќе се даде на подигање на степенот на истраженоста на резервите на енергетските сировини, метали (оловото, цинкот, бакарот и хромот) и неметалните минерали кои имаат компаративни предности за развојот.

Во земјоделството, врз поцелосно, поорганизирано и поинтензивно користење на земјоделските капацитети и со нивно проширување, како и со други мерки за интензивирање на производството, ќе се продолжи со настојувањето за користење на компаративните предности и зголемување на производството од витално значење за снабдување на стопанството и населението. Притоа, тежиштето ќе биде дадено на зголемување на производството на индустриски култури (маслодајни култури и шеќерна репка, тутун и памук како и на зголемување на сточниот фонд и на производноста на добитокот со подобрување на расниот состав со примена на посовремени зоотехнички методи и со развој и унапредување на крмната база. Во рамки на напорите за поголемо производство на храна ќе се обезбеди зголемено производство и на житни култури.

Проширувањето на обработливите површини ќе се остварува врз програмирана активност и тоа првенствено со освојување и активирање на необработените површини и нивно приведување во култура.

Со усогласување на развојот на одделни гранки во сообраќајот и со развој на интегралниот транспорт ќе се остварува оптимална структура на сообраќајниот систем, со што ќе се овозможи поефикасен и порационален транспорт. Во развојот на сообраќајот, приоритет ќе има развојот на железничкиот сообраќај, при што тежиштето ќе се даде на електрификација и модернизација на линијата Скопје — Гевгелија и проширување и модернизација на превозните капацитети.

Во наредниот период ќе се создаваат услови за побрз развој на малото стопанство. Малото стопанство треба да стане значаен комплементарен дел на индустријата, посебно на дефицитарните производи и на услугите за задоволување на потребите на населението со широк асортиман на производи и услуги. Тоа ќе се остварува како дислоциран и органски поврзан кооперативен дел на поголемите производни организации и како производни организации кои задоволуваат одредени потреби на населението и стопанството.

За остварување на стабилен и континуиран стопански растеж и за јакнење на материјалната и техничко-технолошката основа, клучен фактор ќе биде развојот и примената на науката и научните достигнувања.

Со забрзано унапредување пред се на сопствената технологија како и со понатамошно користење на посовремени техничко-технолошки решенија од светските достигнувања, ќе се обезбеди високо техничко-технолошко ниво на стопанството. Со понегласен развој на сопствената наука треба да се отстранат неповолните состојби во технолошката заостанатост и зависност. За таа цел треба да зајакнат развојните единици во организациите на здружен труд. Ќе се обезбеди поширока и поконкретна примена на резултатите од науката во тековната и развојната политика на организациите на здружениот труд.

Истовремено, е неопходно самостојните истражувачки организации, високообразовни организации и развојните единици во организациите на здружен труд да се организираат во покрупни научно-истражувачки организации преку поврзување врз заеднички програми за научно-истражувачка работа и порационално искористување на средствата што се издвојуваат за развој на науката.

Со измени во развојната политика и со мерки на економската политика ќе се создаваат поповолни материјални, кадровски, организациони и други услови за постигнување на понегласен развој на современ научно-технички прогрес.

Ќе се преземаат мерки и активности за создавање на научни и квалификувани кадри кои ќе остваруваат работи и задачи од највисок степен на креативност, стимулирајќи го творечкиот и иноваторскиот труд, како и афирмацијата на работното творештво.

Врз ваквиот развој се цени дека во првата етапа од 1984 до 1986 година од остварувањето на млгорочната програма на економска стабилизација, ќе се создадат реални услови општествениот производ на вкупното стопанство да се зголеми просечна стапка на пораст од околу 3,5%, при тоа во индустријата од 4 до 5%, а во земјоделството околу 4%.

(2) Трајна определба на производствената ориентација и развојната политика претставува зголемувањето на извозот на стоки и услуги посебно на извозот со конвертибилен начин на плаќање, и врз таа основа обезбедување на навремено и уредно намирување на обврските спрема странство и обезбедување на селективен и рационален увоз. Ова е единствено решение за надминување на присутните проблеми во плаќањето со странство и за создавање услови за стабилен и континуиран стопански растек.

Зголемување на извозната ориентација бара одлучни напори за покачување на производството и негово приспособување спрема барањата на странските пазари, подобрување на конкурентската способност на стопанството со зголемување на продуктивноста на трудот, ефикасноста и рационалноста во работењето и поорганизирано настапување на странските пазари. Едновремено, треба да се интензивира процесот на здружување и поврзување врз доходни основи заради поголема извозна активност и заедничко остварување на девизен прилив од извозот на стоки и услуги.

За оваа цел со активна политика на единствениот курс на динарот во услови на постабилни цени на домашниот пазар и реални камати, со соодветно поттикнување на извозот и со други мерки ќе се обезбедува динарски доходен мотив за остварување на поголем девизен прилив.

Во првата етапа од остварувањето на стабилизационата програма и покрај зголемување на извозот и на степенот на покриеноста на увозот со извозот и при релативно опаѓање на учеството на користењето на странските кредити, ќе се задржи дефицитот во тековните трансакции на Републиката со странство.

(3) Со зголемување на производството и услугите, со мерките на економската политика и со напорите на сите носители на развојот, во наредниот период ќе се создаваат услови за вработување на прирастот на работно-способното население и на дел од лицата кои бараат работа. Ќе се води политика на забавување на приливот на земјоделското население во градовите преку создавање соодветни услови и за поцелосно користење на средствата во лична сопственост на граѓаните.

Врз овие основи ќе се оптре порастот на невработеноста и ќе се отвори перспектива за решавање на овој проблем. Ова ќе се остварува со создавање нови можности за вработување во поодделни гранки во индустријата, а особено во земјоделството, малото стопанство и услужните дејности, врз отворање на нови работни места, со воведување на повеќесменска работа, скратување на работното време и врз други можности.

Во овие рамки ќе се создаваат услови, работниците кои се враќаат од странство, под поповолни услови да ги вложуваат своите заштеди во решавање на проблемот на вработувањето.

Врз овие основи се цени дека вработеноста во општествениот сектор во периодот до 1986 година ќе се зголеми со просечна годишна стапка на пораст од околу 3%, а продуктивноста на трудот од 1%.

За поголема територијална мобилност на квалификуваните кадри и нивно ангажирање на работни задачи на кои ќе можат да ги применат своите работни и креативни способности ќе се води активна политика на вработување и соодветна политика на лични доходи.

(4) Заради усогласување на тековите на репродукцијата, инвестиционата политика ќе биде насочена кон натамошно проширување на материјалната основа за општествен живот и работа, согласна со реалните материјални можности.

За ова цел, во областа на проширената репродукција се неопходни суштествени промени во насока на постепено јакнење на улогата на организациите на здружениот труд за самофинансирање вклучувајќи го и здружувањето на средствата. Притоа, основна задача ќе биде создавањето услови за зголемување на делот од инвестициите што ќе се засноваат врз здружување на трудот и средствата на организациите на здружениот труд врз доходни основи.

Обемот на инвестициите ќе се усогласува со можностите кои ги определува реално обезбедената сопствена акумулација и амортизација и дополнителната акумулација од земјата и странство.

Со заживување на стопанска активност, поголемото користење на расположливи потенцијали, зголемување на квалитативните фактори на стопанисувањето и со воспоставување на поповолни односи во распоредувањето на доходот и чистиот доход треба да се создаде поголем простор за пораст на акумулацијата, како и за побрз растеж на издвојувањата за амортизација од порастот на општествениот производ.

Ќе се води политика на значително поголемо ангажирање на средствата од населението и ќе се разработи програма за користење на штедните влогови на граѓаните.

Заради обезбедување на дополнителни средства за изградба на нови електроизвори ќе се распише јавен заем. Од термо и хидроизворите предност ќе имаат објектите со повеќенаменски карактер.

Дел од средствата од заемот, во износ што ќе се утврди со закон, ќе може да се користи и за изградба на објекти за вода за пиење, како и за учество на Републиката во изградбата на системот за заштита на Охридското Езеро.

Ќе се покренат и други активности во Републиката за реализација на системот за заштита на Охридското Езеро. Истовремено, Извршниот совет на Собранието на СРМ ќе покрене иницијатива за финансиско учество и на Федерацијата, на другите републики и автономни покраини за изградба на заштитниот систем на Охридското Езеро од загадување, заради тоа што Охридското Езеро претставува природна реткост од светско значење и е запишано во природните реткости на УНЕСКО.

Во секторот на инвестициите ќе се води политика на селективно и рационално користење и насочување на средствата, со оглед на стеснетите материјални можности и изразито смалениот интензитет на вложувања кој веќе е на границата на проста репродукција, а што неволно ќе се одрази врз стопанската активност во наредните години. Со инвестиционата политика приоритет ќе се даде на вложувањата во трајни обртни средства, а во рамки на основните фондови на вложувањата за зголемување на производството на енергија, производството на храна, производството за извоз, модернизација на железничкиот сообраќај и малото стопанство.

Со инвестиционата политика ќе се прават напори за поддржување на програмите за развој на комплементарното производство на единствениот југословенски пазар со што ќе јакнат деловните односи на организациите на здружениот труд.

Во рамките на инвестиционата политика ќе се преземат мерки и активности за зголемување ефикасноста на инвестирањето по пат на квалитетни подготовки на проектите и со доследна примена на критериумите за оценка на општествената и економската оправданост на инвестициониот проект и нивната усогласеност со договорената развојна политика. Со утврдување на меѓусебните односи на сите учесници во процесот на инвестирањето ќе

јакне одговорноста на организациите на здружениот труд, банките, проектанските организации и на другите учесници во инвестирањето во случај на инвестициони промашувања или неостварување на проектираните ефекти и друго.

(5) Развојот на општествените дејности ќе се усогласува со утврдената политика на општествено-економскиот развој при што ќе се обезбедат услови за успешен развој и нивно приспособување кон потребите и можностите на општеството.

Во областа на општествените дејности неопходно е да се остварува селективен приод и утврдување на приоритети во и меѓу одделните општествени дејности.

Ќе се преиспитаат правата и изворите на финансирањето и истите ќе се сведат во материјално прифатливи рамки.

Ќе се преиспита организационата поставеност на мрежата на организациите од областа на општествените дејности, ќе се врши рационализација на програмите, услугите што ги вршат и на мрежата преку поширока поделба на трудот внатре во одделните дејности и меѓу нив. Со ова во овие организации ќе се зголеми рационалноста во работењето, ќе се подобри квалитетот на услугите и ќе се зголеми ефектот во задоволувањето на потребите.

Развојот во општествените дејности ќе се остварува со натамошно јакнење и развивање на облиците на непосредната размена преку здружување на трудот и средствата и со учество во заеднички остварениот доход.

(6) Општествено-економскиот развој ќе се остварува со натамошен континуиран и порамномерен регионален развој на Републиката и со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта. Ова ќе се остварува во рамки на договорената политика, со преземање мерки и активности за остварување на повисоки резултати во развојот на сите краишта, а посебно за побрз развој на стопански недоволно развиените краишта. При ова посебно место ќе се даде на јакнењето на здружувањето на трудот и средствата со што ќе се обезбедува и зголемува непосредната улога на организациите на здружениот труд во остварувањето на оваа политика.

Политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта ќе се остварува со поголемо користење на сопствените потенцијали, со дисперзија на поодделни погони и со остварување на заеднички развојни програми и доследно спроведување на договорените мерки.

Со остварувањето на политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта и на сите подрачја ќе се обезбеди натамошен стабилен и континуиран развој на целата Република.

3. Со промените во стопанскиот систем, развојната и економската политика ќе се обезбедат поповољни услови на стопанисување, како и соодветни структурни и организациони промени во стопанството.

(1) Во областа на цените ќе биде неопходно да се создаваат услови за забавување на нивното движење со цел смалување на стапката на инфлацијата, за разрешување на нејзините причини и за отстранување на присутните диспаритети во цените.

Заради создавање на произведначни услови за стекнување на доходот на единствениот југословенски пазар, отворање на процесот на отстранување на структурните диспропорции во развојот како и заради јакнење на конкурентската способност на стопанството и подобрување на економската положба на одделни дејности е неопходно да се извршат промени во релативните односи на цените.

Со промените во релативните односи, во политиката на системот на цените ќе се обезбедат поусогласени односи на цените и постабилни услови во стекнувањето и распоредувањето на дохо-

дот, како и позитивно влијание на пазарните критериуми врз производството, распределбата и потрошувачката. Со овие промени и со подобра економија во работата и средствата, со порастот на продуктивноста на трудот и со одржување чекор со технолошкиот напредок треба да се овозможи одржување стабилност на цените, а промените во односите на цените во основа ќе ги одразуваат разликите што постојат меѓу домашните и светските цени. Ќе се настојува да се активираат механизмите на самосуправното спогодување и општественото договарање за цените на црната и обоената металургија, базно-хемиската индустрија, производството на неметални минерали, производство и преработка на тутун, енергетиката, железничкиот сообраќај и други сектори.

Цените ќе ги утврдуваат организациите на здружениот труд во меѓусебните односи на репродукционата зависност, во согласност со критериумите кои ќе се утврдат со Закон, а мерките на непосредната општествена контрола ќе се применуваат кога со мерките на економската политика и општествената контрола на цените нема да се остваруваат целите и задачите на договорената политика на цени.

Промените во релативните односи во цените ќе се утврдуваат со посебни програми.

Врз овие основи ќе се настојува во рамките на земјата и во Републиката до 1986 година да се отстранат основните диспаритети на цените и да се овозможи сведување на инфлацијата во утврдените рамки.

Со отстранување на основните диспаритети на цените и надминување на сегашната состојба во областа на цените ќе се создадат основни услови за формирање на цените за поголем број на производи и услуги врз односите на понудата и побарувачката на пазарот.

За поредовно снабдување на пазарот и воспоставување поусогласени стоковно-парични односи, покрај очекуваното зголемено производство и сведување на потрошувачката во реални рамки, неопходно е посебно внимание да се даде на формирањето, функционирањето и финансирањето на стоковните резерви на сите нивоа.

(2) За реализација на задачите во областа на економските односи со странство ќе се настојува да се извршат посуштествени промени во девизниот систем, во создавањето услови за работа на девизниот пазар, за стабилизација на курсот на динарот, за негово јакнење како единствено платечно и прометно средство и за постепено воведување на конвертибилност на динарот.

За динамичност на извозот и рационализација на увозот ќе се води активна политика и ќе се преземат мерки за соодветно приспособување на извозните рефакции и поттикнувачки мерки на извозот, рационална царинска заштита во функција на остварување на утврдената развојна политика и ќе се преземат други мерки и активности.

Ќе се настојува да се создадат неопходните услови за воспоставување нормално функционирање на девизниот пазар уште на почетокот од 1984 година. Функционирањето на оваа институција претставува основен услов за рамноправни односи во располагањето со девизите на сите учесници во соодавањето на девизниот прилив и за енергично спречување на препродажбата и условувањето со девизно плаќање во земјата. Во овие рамки е неопходно да се утврди приоритет за купување на девизи од девизниот пазар за одделни намени. Притоа, е неопходно приоритет да се даде на репродукционите потреби од увоз на организациите на здружениот труд кои ќе се утврдуваат во рамките на општите стопански здруженија.

Со измените и дополнувањата на системските решенија треба да се создаваат услови динарот да се афирмира како единствено платечно и прометно средство кој треба да ги врши сите функции на единствениот југословенски пазар.

Курсот на динарот треба да биде единствен и урамнотежен, а политиката за поттикнување на извозот е неопходно да се усогласува со политиката на девизниот курс.

Ке се настојува да се донесе соодветен пропис со кој ќе се разреши прашањето на негативните курсни разлики по основа на користените финансиски кредити од странство од организациите на здружениот труд што девизните средства ги продале на девизниот пазар.

(3) Заради совладување на противречностите на нерамномерниот регионален развој и создавање услови за натамошен успешен развој на целата Југословенска заедница, неопходно е доследно да се остварува веќе договорената политика и да се прават напори за збогатување на системот за поттикнување на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и САП Косово.

Оваа политика треба да се остварува со поефикасен систем на поттикнување кој ќе обезбеди постојани средства и други погодности за поддржување на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини и намалување на релативните разлики во нивото на развиеноста во однос на просекот на земјата.

Остварувањето на оваа политика треба да се потпира врз побрзо здружување на трудот и средствата на организациите на здружениот труд, врз покомплексни и поефикасни поттикнувачки мерки на економската политика и врз преземање други мерки. Во овие рамки, е неопходно да се обезбеди остварување на увоз на специфична опрема по намалени царински давачки. Истовремено, е неопходно да се изнајдат решенија за надминување на проблемите сврзани со дефицитот на тековните трансакции со странство.

Врз овие основи и врз поголемо користење на сите расположливи сопствени потенцијали, СР Македонија ќе ги надминува присутните проблеми и ќе создава услови за стабилен стопански развој.

(4) Со политиката за стекнување и распоредување на доходот ќе се создаваат поповолни и позиедначени услови за остварување повисок обем на доход во сите дејности на стопанството, за негово реално планирање и искажување, како и за економски рационално распоредување на акумулацијата и потрошувачката.

Оваа политика ќе се остварува со прилагодување на стопанскиот систем кон барањата на стабилизацијата, со преземање мерки на економската политика и деловната политика на организациите на здружениот труд за повисоко производство на потрајна основа и со примената на критериумот за намалување на трошоците, посебно на енергијата, транспортните услуги и сировините по единица производ.

Со натамошна разработка на основите и мерилата за стекнување и распоредување на доходот, врз самоуправни спогодби, општествени договори и законски прописи, ќе се воспостави стимулативен однос меѓу движењата на личните доходи по работник (брuto) и акумулацијата по ангажирани средства, при што, издвојувањата за акумулација ќе растат согласно со утврдените рамки во Општествениот договор и самоуправните спогодби во однос на растежот на личните доходи.

Врз самоуправна основа, или со закон, ќе се отстрани можноста за стекнување доход по исклучителни погодности и ќе се утврди соодветен механизам со кој ќе се издвојува монополскиот и екстра-доход и разните други видови приходи од имот и ќе се насочува во согласност со Уставот и со Закон (по пат на даноци и на друг начин).

За зголемување на средствата за проширување на материјалната основа на здружениот труд ќе се преземат мерки за ослободување и олеснување на стопанството од плаќање на одделни видови издвојувања од доходот.

Во распределбата на акумулацијата ќе се зголеми учеството на вложувањата за обртни средства во паричен облик и ќе се преземаат посебни мерки за зголемување на циркулацијата и оневозможување на прелевањето обртни средства во инвестиции за основни фондови.

(5) Со промените во паричниот, кредитниот и банкарскиот систем и другите мерки и активности кои ќе се преземаат за отстранување на динарската неликвидност и за зголемување на финансиската дисциплина, ќе се создаваат услови за консолидација на финансиската ситуација на организациите на здружениот труд и на другите корисници на општествените средства. Врз овие основи ќе се зголеми степенот на самофинансирање на организациите на здружениот труд, како во остварувањето на тековната репродукција така и во финансирањето на инвестициите.

Промената на системот и начинот на меѓусебно плаќање, кредитирање и финансирање, ќе ја зголеми финансиската дисциплина и ќе осигури поголема уредност и ликвидност во извршувањето на присигнатите финансиски обврски.

(6) Првата етапа од спроведувањето на Додгорочната програма за економска стабилизација ќе се остварува во услови на натамошен нето одлив на средствата од општествениот производ на Републиката, пред се, по основа на обврски по користените кредити од странство и Буџетот на Федерацијата. Истовремено, позначајно ќе се зголеми влогот на ануитетите по основа на користените средства од Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини и обврските за отстранување на последиците од земјотресот во СР Црна Гора.

Сгеснетите материјални можности наметнуваат потреба од доследно спроведување на политиката за сведување на потрошувачката во рамки на расположливите средства. Врз овие основи, во периодот до 1986 година, потрошувачката ќе се движи со позабавена динамика од растежот на општествениот производ, со што ќе продолжи натамошното намалување на нивното учество во општествениот производ.

(7) Со натамошно доградување на даночниот систем ќе се создаваат услови даночната политика да станува значаен инструмент на економската политика, пред се, за создавање на поповолни услови во доменот на примарната распределба и стекнување на доходот, како и за обезбедување поповолни односи во распоредувањето на доходот и чистиот доход на организациите на здружениот труд од стопанството.

Во даночниот систем постепено ќе се вршат измени, со што ќе се обезбеди смалување на посредните, а зголемување на непосредните даноци. Врз оваа основа ќе се намали фискалниот, а ќе се даде понагласено место на економскиот карактер на даноците и на регулирањето на економските и социјалните текови.

Притоа, ќе се настојува со даночната политика и со политиката на придонеси, врз селективна основа, да се врши намалување и ослободување од плаќање на одделно производство посебно на извозно ориентираното и на дефицитарното производство со кое се задоволуваат виталните потреби на населението.

(8) Активен и интегрален дел на вкупниот општествено-економски развој ќе претставува и политиката на животниот стандард како една од битните претпоставки за остварување на квалитативни промени во стопанисувањето.

Средствата за животниот стандард ќе се формираат во директна зависност од остварените резултати во производството, доходот и продуктивноста на трудот.

Реализацијата на оваа задача ќе се остварува и со мерките на економската политика за смирување на порастот на цените и трошоците на живот, за елиминирање на општествено неоправда-

ните разлики во условите на стекнување на доходот и со преземање мерки за заштита на животниот стандард на лицата со најниски примања.

Ке се обезбеди заштита на одредени социјални категории на населението врз основа на принципот на социјалистичка заемност и солидарност. За таа цел ќе се разработи програма за социјална политика и социјална заштита, со која ќе се утврдат носителите на материјални права и обврски, изворите на средствата и носителите на одделни активности.

Со цел поуспешно да се води активна социјална политика, како и заради навремено преземање мерки за заштита на животниот стандард на работниците со најниски приходи по член на семејство, неопходно е во здружениот труд и месните заедници да се забрза воведувањето на евиденција за материјалната и социјалната положба на работните луѓе и праѓаните.

Самоуправните органи во здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници со свои одлуки треба да ги утврдат мерките за заштита на стандардот на работните луѓе со најниски приходи по член на семејство.

(9) Со промените во условите на стопанисување ќе се зголеми економскиот интерес на организациите на здружениот труд за непосредно здружување на трудот и средствата во пошироки облици на самоуправни организираниост врз економско-технолошки врски и доходовни односи.

Неопходно е да се прават напори за промени на односите и состојбите со цел за порационален развој и поефикасно користење на големите економски системи како единствени техничко-технолошки и економски целини, особено во: електро-стопанството, сообраќајот и агроиндустрискиот комплекс. Овие системи и другите форми и облици на здружување, засновани врз репродукциона зависност, треба да придонесат за зголемување на самоуправното здружување на трудот и средствата, нивно ефикасно користење, како и поголемо користење на компаративните предности. Во овие рамки самоуправното здружување, пред сè, треба да се оствари во нафтено-хемиската индустрија; производството на метали и нивната преработка; производството на синтетички влакна и текстилната индустрија; производството на вештачки губрива и средства за заштита на растенијата и организациите на здружениот труд од земјоделството и други репродукциони поврзани целини.

4. За успешно остварување на првата етапа на Долгорочната програма за економска стабилизација е неопходно да се намалат административните мерки на економската политика и поголем број прашања да се регулираат со мерки и решенија од системски карактер и врз заедничките интереси и цели на развојот, утврдени врз самоуправни основи.

Врз тие основи ќе се создаваат услови за јакнење на одговорноста за работата и за резултатите од работата, за посуштествени промени во однесувањето кон работата, за јакнење на квалитативните фактори во стопанисувањето и творечката сила на работниците и на сите работни луѓе да доаѓа до се поголем израз.

Врз измените и дополнувањата на Законот за основите на системот на општественото планирање и за општествениот план на Југославија, ќе се утврдат измени и дополнувања на Законот за системот на општественото планирање и за општествениот план на СР Македонија, со што ќе се создадат услови субјектите на планирањето да го планираат својот развој сами и со сите други самоуправни организации и заедници на кои се упатени со доходовните, развојните и репродукционите односи. Согласно со начелата на самоуправното планирање ќе биде утврдена и соодветна методологија на планирањето, што треба да го олесни донесувањето на плановите и програмите за работа и развој на сите носители на општественото планирање.

Самоуправните организации и заедници и општините неопходно е во планските документи и другите акти, да ги конкретизираат и поблиску да ги утврдат определбите на Долгорочната програма за економската стабилизација и да преземат мерки и активности за реализација на задачите утврдени за првата етапа. Истовремено треба да се остварат и активности за утврдување на целите и задачите за остварување на Програмата во втората етапа, односно до 1990 година и понатаму.

Идејно-политичката активност на сите самоуправни социјалистички субјекти е неопходно да биде насочена кон доследно остварување на определбите на Долгорочната програма за економската стабилизација. Притоа, активността на организираниите социјалистички сили треба да биде насочена кон брзо и ефикасно разрешување на сложените општествено-економски проблеми, со поголемо ангажирање во самоуправните органи и тела, во делегациите и делегатските собранија, во органите на управата, во општествено-политичките организации и другите органи и организации. Тежиштето на идејно-политичката активност на сите самоуправни социјалистички субјекти треба да биде дадено кон обезбедување максимални услови за динамизирање на производството и извозот, како клучни прашања за реализација на економската стабилизација.

Спроведувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација бара ефикасно вршење на функциите на органите на државната управа и правосудството, како и нивно навремено оспособување, со цел за што поефикасно законско и договорно извршување на утврдените функции.

Во врска со ова, сите општествено-политички заедници ќе подготват и остварат програми за трансформација на органите на управата во насока на натамошно оспособување на стручните служби за вршење на сложени и одговорни задачи во самоуправното општество.

Втор дел

ЗАДАЧИ, АКТИВНОСТИ И МЕРКИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ И ЕКОНОМСКАТА ПОЛИТИКА ВО 1984 ГОДИНА

1. Тргувајќи од Долгорочната програма за економска стабилизација, посебно од правците за остварување на развојната политика, за промена на материјалните односи, унапредување на општествено-економските односи и за прилагодување на стопанскиот систем и економската политика на барањата на економската стабилизација, од досега остварените резултати и присутните проблеми, согледаните развојни можности, а имајќи ги предвид материјалните фактори и општите услови за стопанисување, како и насоките на општествено-економскиот развој и економската политика на СФР Југославија во 1984 година, основните задачи на општествено-економскиот развој и на економската политика во 1984 година се:

- (1) Натамошен развој на самоуправните општествено-економски односи;
- (2) Заживување на стопанската активност и подобрување на квалитетот на стопанисувањето заради обезбедување континуитет во развојот на Републиката како стопански недоволно развиена;
- (3) Зголемување на девизниот прилив и намалување на степенот на задолженоста;
- (4) Создавање услови за отстранување на причините за високата инфлација;
- (5) Сопирање на опаѓањето на продуктивноста на трудот и на реалните лични доходи, и
- (6) Создавање услови за постепено намалување на невработеноста со зголемување на продуктивно вработување.

За остварување на овие задачи на општествено-економскиот развој ќе се преземаат мерки и активности со кои ќе се остварува и: поцелосно и порационално користење на сите расположливи капацитети и ресурси; максимално зголемување на извозот посебно на подрачјето со конвертибилен начин на плаќање, редовно намирување на обврските спрема странство и остварување селективен и рационален увоз; средување на односите на подрачјето на пазарот и забавување на порастот на цените; усогласување на односите во распределбата на доходот и личните доходи и јакнење на материјалната основа на здружениот труд; доследно спроведување на распределбата спрема резултатите на трудот и социјалната политика; остварување на порамномерен регионален развој на Републиката со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта; натамошно јакнење на општонародната одбрана и општествената самозаштита.

2. Со преземање на мерките и активностите утврдени со оваа Резолуција, како и со зголемени напори на сите општествено-економски чинители ќе се создаваат услови за надминување на неповолната економска состојба и за обезбедување натамошен општествено-економски развој. Во 1984 година се предвидува пораст на општествениот производ на вкупното стопанство од околу 3,0 отсто, од што во индустријата околу 4 отсто, а во земјоделството околу 5 отсто. За остварување на ваквиот пораст е неопходно извозот на стоки да се зголеми за околу 17,5 отсто, при што на подрачјето со конвертибилен начин на плаќање за околу 23 отсто, а увозот на стоки за близу 9 отсто. Во рамките на увозот на сировини и репроматеријали, увозот без нафта и нафтени деривати ќе се зголеми за 8 отсто. Врз основа на општите услови и можности за развој се очекува зголемување на вработеноста во општествениот сектор за околу 3 отсто. Инвестиционите вложувања во основни средства реално ќе бидат пониски за над 5 отсто во однос на 1983 година. Приходите за задоволување на општите општествени и заеднички потреби ќе бележат побавен пораст од растежот на општествениот производ и доходот со селективно смалување по одделни намени и корисници.

Тргувајќи од присутните проблеми и сложени состојби во развојот, општите услови на стопанисување, расположливите производствени и други потенцијали како и од неопходноста за промена на неповолните текови во развојот, како главна ориентација и приоритет на развојната и економската политика во 1984 година ќе биде развојот на енергетиката, производството за извоз и зголемување на извозот, како и производството на храна.

(1) Во енергетиката од суштествено значење е да се обезбедат потребни услови за забрзано завршување на објектите во тек на градба, создавање услови за отпочнување на градба на нсзи капацитети врз домашните ресурси. Едновремено ќе се преземат мерки и активности за порамномерно снабдување на стопанството и населението со потребната енергија, пред сè, преку зголемување на сопственото производство, усогласување на ремонтите на енергетските капацитети и зголемување на нивната погонска спремност, како и со преземање на договорените количества енергија и вишокот од електроенергетскиот систем на земјата и од увоз. Ќе се остварува перманентно штедење и рационално користење на сите видови енергија и ќе се врши супституција на увозната енергија со домашна.

Ќе отпочнат со активности за заедничко искористување на енергетските потенцијали на поширокото подрачје во земјата.

(2) Во доменот на економските односи со странство основна определба е остварувањето на зголемен извоз и рационален увоз со цел постигање на повисока покриеност на увозот со извоз.

Едновремено, приоритет ќе има обезбедувањето на девизната ликвидност спрема странските партнери, како и обезбедувањето на стопанството со сировини и репродукциони материјали.

(3) Зголемувањето на земјоделското производство е од посебно значење за поголемо покривање на потребите на населението со храна, обезбедување на стопанството со сировини од сопствено производство и остварување на повисок извоз.

Заради ова, со мерките на економската политика и со други мерки и активности ќе се создаваат услови за зголемување на производството врз поголемо користење на расположливите потенцијали, навремено остварување на сеидбата, зголемување на приносите по единица површина, обезбедување со вештачки губрива, средства за заштита на растенијата, како и со потребната механизација, резервни делови и гориво.

Истовремено, е неопходно да се остварува поголемо искористување на необработените површини, повисоко користење на постојните системи за наводнување и на системот за наводнување „Стрежево“.

Во рамките на земјоделското производство посебно место ќе се даде на развојот на сточарството, пред сè, на говедарството и овчарството.

(4) Проширувањето на материјалната основа на трудот и во 1984 година ќе се остварува во стеснети материјални можности, што бара најрационално и селективно користење и насочување на средствата. Заради ова и натаму ќе бидат ограничени вложувањата во непроизводните и нестопанските инвестиции, освен во станбената изградба. Со инвестиционата политика нема да се поддржуваат и одобруваат инвестиции кои не ги задоволуваат критериумите на општествено-економската оправданост и за кои не се обезбедени средства во конструкцијата на финансирањето. Ќе се преиспитаат одделни објекти во тек на градба и ќе се подготви за запирање, одлагање или откажување на градба на објектите кои не се во согласност со утврдената развојна политика, за кои не се обезбедени средства во конструкцијата за финансирање или за кои не се донесени одлуки од кредиторите, како и за објектите за кои ќе се оцени дека ќе создаваат загуби.

Приоритет во инвестиционата политика ќе се даде на завршувањето и отпочнување на нови објекти во енергетиката, производството на храна, производството за извоз и на развојот на малото стопанство.

Со инвестиционата политика ќе се интензивираат активностите за поддржување на заеднички развојни програми во остварување на производството кое има компаративни предности на единствениот југословенски пазар врз здружување на трудот и средствата.

За остварување на основните задачи на развојот во 1984 година, клучно значење ќе има обезбедувањето на организациите на здружениот труд од стопанството со трајни обртни средства. Оживувањето на производството претпоставува подобро користење на постоечките капацитети, поддршка и поттикнување на производството за извоз, како и активирање на веќе изградените капацитети.

Подобрување на состојбата со обртни средства ќе се обезбеди со поголемо насочување на акумулацијата од организациите на здружениот труд, како и на пласманите на деловните банки и дел од средствата од Фондот на Федерацијата.

(5) И во 1984 година ликвидноста на стопанството и банките значајно ќе ја усложуваат присутните високи износи на загуби. Загубите во целина, а посебно во електростопанството и железничкиот сообраќај, претставуваат сериозен финансиски проблем и бараат преземање на ефикасни мерки.

За надминувањето на загубите се неопходни натамошни напори за самоуправни, организационо и кадровско зајакнување на организациите на здружениот труд, интензивирање на процесите на

здружување на трудот и средствата, поголемо искористување на производните капацитети и внатрешните резерви, зголемување на продуктивноста на трудот, намалување на трошоците по единица производ, како и ангажирање на квалитетни средства.

(6) За намалување на невработеноста во 1984 година ќе се прават напори и ќе се создаваат услови за зголемена вработеност, пред сè, на млади стручни кадри. Врз овие основи ќе се ангажира целокупниот прираст на работо-способното население и дел од контингентот на сега невработените.

(7) Општествено-економскиот развој на Републиката во 1984 година значајно се потпира врз остварувањето на договорената политика за побрз развој на стопански недоволно развиените републики и САП Косово.

Едновремено, развојот ќе се остварува со доследна реализација на договорената политика и со преземање на дополнителни мерки и активности за остварување на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта во Републиката, граничниот појас и определените ридско-планински реони.

4. Интензивирањето на стопанската активност, а особено на индустриското и земјоделското производство, претставува основна задача на развојот и ќе биде фактор за ефикасно разрешување на проблемите во сегашната етапа на развојот. При тоа, ќе се поттикнува производството наменето за извоз, производството на енергија, производството на храна, сообраќајот и малото стопанство.

Сврзано со ова ќе се создаваат материјални, системски и други претпоставки за зголемување на производството врз селективна основа, пред сè на производството наменето за извоз, супституција на увозот и снабдувањето на домашниот пазар со производи од витално значење за животно стандард на населението.

Во овие рамки, во 1984 година како прва година од спроведувањето на првата етапа од Долгорочната програма за економска стабилизација, со цел да се оствари што позначајно активирање на постојните и новите капацитети, повисоко производство и зголемен извоз и врз таа основа зголемување на доходот за трајни обртни средства ќе се користат до 20% од средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини и на Републичкиот фонд за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта.

(1) Во индустријата активността ќе биде насочена кон создавање услови за зголемување на производството, особено производството на енергија, производството наменето за извоз и за задоволување на виталните потреби на населението. При ова, порастот на индустриското производство во основа ќе се потпира врз подобро организирање и користење на расположливите капацитети; здружување на трудот и средствата во најразлични форми на организирање и самоуправно поврзување врз принципот на доход; селективен и рационален увоз и негова супституција; како и врз натамошно реструктурирање на производството во насока на зголемување на производството во гранките и групациите кои се од значење за зголемување на извозот, доходот и вработеноста.

Во областа на енергетиката ќе се оствари зголемено производство на електрична енергија, јаглен и нафтени деривати. Ова претпоставува, во производството на електрична енергија да се оствари оптимално користење на хидроелектраните, термоелектраните „Битола“ I и „Осломеј“, активирање на термоелектраната „Битола“ II, како и повремено користење на термоелектраната „Неготино“ за поконтинуирано задоволување на потребите од електрична енергија.

Врз овие основи се предвидува да се оствари производство од околу 3,5 милијарди КВТч електрична енергија, 3,1 милиони тони јаглен и пре-

работка на околу 1,3 милиони тони сурова нафта, со што се предвидува да се произведат 1,2 милиони тони нафтени деривати.

Ќе се продолжи и со истражување на наоѓалиштата на јаглен на локалитетите: „Живојно“, „Мариово“, „Пискупштина“, „Делчево“, „Берово“ и на други познати лежишта на јаглен.

Во 1984 година забрзано ќе се работи на студии, изработка на инвестиционо-техничка документација и програма за:

— начинот на снабдувањето и изградба на гасоводен систем во СР Македонија за користење на земен гас, и

— користење на домашен јаглен и други видови гориво во индустријата на СР Македонија и топлификационите системи во градовите на СР Македонија, како замена на мазутот, нафтата и електричната енергија.

Во металургијата, обезбедувањето на основните металуршки суровини и полуфабрикати ќе се остварува врз оптимално користење на домашните ресурси и вршење услуги на партнери од странство. Врз таа основа се предвидува пораст на производството и извозот.

Поради доцнењето со изработката на „Анализата за производствените можности, пазарните услови и финансиските ефекти од проектот „ФЕНИ“, врз што требаше да се утврдат производната и друга задача на овој капацитет за 1984 година и наредниот период, а врз основа на досега остварените производни и пазарни резултати, во време на изострените услови за стопанисување во 1984 година ќе продолжи производството на Рудникот и топлилицата на никел, челик и антимон „ФЕНИ“ — Кавадарци врз параметрите на производството во 1983 година.

При ова се овозможува производствена мобилност на колективот и техничка подготвеност на средствата за производство, со цел за извршување на досега преземените обврски спрема купувачите од странство и покривање на потребите за домашниот пазар. Заради ова и во 1984 година нема да се вршат инвестициони вложувања.

Врз основа на Анализата за производствените можности, пазарните услови и финансиските ефекти од проектот „ФЕНИ“ и рецензијата по истата, Извршниот совет на Собранието на СР Македонија до крајот на првото тримесечје на 1984 година согласно со постојните заклучоци на Собранието ќе поднесе предлог за земање на ставови и мерки и активности во врска со овој капацитет од аспект на разработка на прашањата од значење за утврдување на задачите и мерките за остварување на општествено-економскиот развој и економската политика во 1984 година.

Ќе се создаваат услови за одржување на ниво то на производството кај постојните рудници на обоени метали.

Ќе продолжат активностите во врска со изградбата на Рудникот за олово и цинк „Тораница“ — Крива Паланка.

Поради состојбите и проблемите со финансирањето и изградбата на овој објект треба да се разрешат прашањата меѓу инвеститорот и деловните банки — кредитори, во врска со донесување на одлука. Во разрешувањето на овие проблеми ќе се ангажираат инвеститорот, основачите, деловните банки и Стопанската комора на Македонија.

Во комплексот на производството на неметали, врз подобрена снабденост со енергија, резервни делови и увозни суровини и репроматеријали, се предвидува да се оствари зголемено производство, а со тоа и зголемен извоз на керамичките, стакларските, оптоопорните и некои други производи.

Во комплексот за производство на опрема и трајни потрошни добра, со натамошно поврзување на организациите на здружениот труд на самоуправна основа, како и со довршување на одделни објекти, ќе продолжат позитивните тенденции во реструктурирањето на производството во насока

на проширување на производството со нови производи, пред сè за извоз. Се предвидува да се зголеми производството и извозот на машини, алатки и опрема, акумулатори, трансформатори и друга електроопрема, автобуси и друго.

Во хемиската индустрија, врз подобро снабдување со сировини, репроматеријали и енергија со здружување на трудот и средствата во репродукциони целини на доходовни односи, ќе се оствари зголемено производство, особено на полиестерско еластно, поливинилхлорид, вештачки ѓубрива и друго.

Во текстилната и кожарско-преработувачката индустрија, со обезбедување на повисок обем на сировини и репроматеријали од примарното производство и од увоз, особено памук, волна и кожа, ќе се оствари зголемено производство и врз таа основа повисок извоз.

Во прехранбената индустрија врз примарното производство од земјоделството ќе се оствари пораст на производството на прехранбени производи, поголемо покривање на потребите на населението, зголемување на резервите и зголемен извоз.

За остварување на предвиденото индустриско производство ќе се преземаат следните мерки и активности:

— Сите носители на активност, а особено организациите на здружениот труд, ќе обезбедат полна мобилност и ангажираност за редовно и квалитетно снабдување со сите видови енергија, нејзино штедење и рационално користење.

— За таа цел, покрај обезбедувањето на производството од електроизворите во Републиката, неопходно е да се обезбедат 2,6 милијарди КВтч дополнителни количества електрична енергија преку преземање на договорените количества и вишоци од системот на земјата и дел од увоз.

— Сврзано со ова, „Електростопанството на Македонија“ ќе ги преземе сите потребни мерки и активности за одржување на максимална погонска подготвеност на постојните капацитети, за влегување во погон на ТЕ „Битола“ II и обезбедување производство од околу 330 милиони КВтч електрична енергија. Ќе се интензивираат работите за отпочнување на реализацијата на програмата за изградба на електроенергетски објекти за периодот од 1983 до 1990 година, при што ќе се отпочне со градба на ТЕ „Битола“ III, а во зависност од тековниот прилив на средствата и на хидроелектраната „Козјак“.

— СОЗТ „Електростопанство на Македонија“ ќе ја преиспита својата самоуправна економска и организациона поставеност со цел да се обезбеди најефикасно функционирање на електроенергетскиот систем од тековен и развоен аспект.

Во рамки на платно-билансите и девизно-билансите можности ќе се обезбедат девизни средства и права за набавка на резервни делови од увоз за одржување на погонската спремност на енергетските капацитети.

При спроведувањето на Енергетскиот биланс за 1984 година, Самоуправната интересна заедница за енергетика приоритет во обезбедувањето со енергија ќе даде на организациите чие производство е наменето за извоз, кое создава повисок доход по единица производ и поголемо вработување.

Ќе продолжи примената на одлуките за утврдување на критериумите и приоритетните листи за обезбедување на електрична енергија и мазут во услови на недостиг.

Организациите од нафтно-хемискиот комплекс по подмирување на потребите од примарен бензин за петрохемиска доработка ќе настојуваат вишокот на бели деривати да се замени со деривати кои недостасуваат во Републиката и ќе се настојува да се врши преработка на сурова нафта за потребите на други корисници надвор од Републиката.

Организациите на здружениот труд ќе подготват програми и ќе преземаат мерки и активности посебно за:

— остварување на предвиденото производство;

— намалување на потрошувачката на течни горива за енергетски потреби и нивна супституција со други видови горива, пред сè со јаглен од домашно производство;

— набавка на сировини и репроматеријали од увоз по валутни подрачја и по одделни квартали;

— штедење на сировини и репродукциони материјали, смалување на трошоците по единица производ, подобро организирање на работата и порационално користење на работното време и средствата како и остварување на непосредно поврзување и деловна соработка;

— Републиката, општините и организациите на здружениот труд ќе подготват и донесат програми за замена на течните горива со цврсти горива и со други видови домашна енергија и за користење на отпадната енергија, а пред сè, во оние дејности каде не се потребни позначајни нови вложувања.

Организациите на здружениот труд од металургијата ќе се ангажираат преку компензациони работи на олово, цинк метали и концентрати, феролегури, лимови и ленти да обезбедат снабдување на дел од потребните сировини и репроматеријали.

Ќе се преземаат организациони и други мерки за позначајно зголемување на извозот на производи од прехранбената индустрија, а пред сè вино, конзервирано овошје и зеленчук, јагнешко месо и друго, како и обезбедување на врзани и компензациони работи пред сè за увоз на сировини и репроматеријали потребни за стопанството.

За остварување на предвиденото индустриско производство и зголемување на извозот ќе се интензивира процесот на репродуктивно поврзување на организациите на здружениот труд, особено од текстилната и хемиската индустрија, земјоделството и хемиската индустрија, црната и обоената металургија со индустријата за преработка на метали и друго.

Врз основа на постојните самоуправни одлуки и активности што се во тек ќе се забрза доврдувањето на постапката за здружување на нафтно-хемискиот комплекс.

(2) Во земјоделството се предвидува зголемено производство во сите гранки. Во поледелството се очекува зголемено производство особено на пченица и на индустриски култури (посебно шеќерна репка, маслодајни култури и тутун), а во сточарството во прв ред на месо и млеко, а сврзано со ова и поголемо производство на добиточна храна со што ќе се создадат услови за повисоко покривање на потребите од сопствено производство.

Поледелското производство ќе се остварува врз целосно и поорганизирано користење на земјоделската површина во двата сектора, посебно во системите за наводнување со застапување на предкултури и втори посеви, преку зголемување на приносите по единица површина и со проширување на обработливата површина во општествениот сектор.

Поголем обем на сточарско производство ќе се остварува преку зголемување на вкупниот број добиток, особено на приплодниот, со истовремено обезбедување на повисоки приноси по грло, односно живина. Ова ќе се остварува и со примена на посовремени зоотехнички методи, а пред сè мерки со кои ќе се овозможи позабрзано трансформирање на домашните нископродуктивни во повисокопродуктивни грла на добиток, особено во говедарството и овчарството. Повисока продуктивност на добитокот ќе се остварува и со примена на мерки за унапредување на производството на добиточна храна од сопствени извори, пред сè, преку одледување на втори култури, подобрување на квалитетот на пасиштата со примена на мерки за мелриорирање, со кои ќе се овозможи зголемување на вкупната продукција и квалитетот на тревната маса.

Заради ова, ќе се остварува пропрамирана активност на сите носители на развојот. Истовремено, ќе се подобри организираноста во поглед на договарањето на производството, откупот и прометот на земјоделски производи, поефикасно користење на хидромелиоративните системи и ќе се обезбеди посигурна снабденост на производителите пред сè со вештачки ѓубрива, средства за заштита на растенијата и други репродукциони материјали и опрема.

За обезбедување поголем обем на производство, посебно во ридско-планинските подрачја, приоритет при користењето на средствата од посебни програми, кредитните и други стимулации ќе им се даде на индивидуалните земјоделски производители кои обезбедуваат поголем обем на стокно производство. Едновременно, ќе се остварува зголемена активност за поврзување на индивидуалните производители со организациите на здружениот труд од општествениот сектор.

На индивидуалните производители ќе им се укажува поголема стручна, организациона, техничка и друга помош за зголемување на приносите и продуктивноста на добитокот.

За остварување на предвиденото земјоделско производство ќе се преземаат следните мерки и активности:

— организациите на здружениот труд навремено ќе донесат програми за остварување на предвиденото производство во производствениот процес, ќе применуваат посовремени агротехнички мерки и научни دستигања, ќе остваруваат поголемо користење на системите за наводнување и ќе преземаат други мерки и активности со цел за интензивирање на земјоделското производство и повисоко користење на расположливите потенцијали;

— за остварување на развојните програми за зголемување на сточниот фонд, доопремување со механизација во полето и за активирање на необработени површини и нивно приведување во култура, деловните банки во Републиката ќе издвојуваат средства во висина од 800 милиони динари.

Начинот на обезбедувањето на овие средства ќе се утврди со Одлуката за кредитната политика на Републиката во 1984 година. Основица за пресметување на средствата претставува вкупниот нето кредитен потенцијал на деловните банки;

— ќе се интензивираат активностите за целосна реализација на самоуправните спогодби што се остваруваат со здружување на трудот и средствата за проширување на обработливата површина во општествениот сектор;

— Републиката и општините ќе подготват програми за активирање на необработените површини и за нивно приведување во култура, најдоцна до крајот на првото тримесечје од 1984 година;

— ќе се подготват оперативни планови во секоја општина за поорганизирано и рационално користење на земјоделската механизација во двата сектора со цел за навремено и квалитетно извршување на сеидбата;

— водостопанските организации во соработка со организациите на здружениот труд од земјоделството најдоцна до февруари 1984 година ќе изготват Програма за рационално користење на системите за наводнување и за одгледување на втори култури;

— дел од слободните средства на општествено-политичките заедници што се водат како депозити кај Народната банка на Македонија, ќе се насочи за развој на агрокомплексот, а особено на интервенции при откупот на земјоделските производи;

— ќе се продолжи со обезбедување на средства за премии, регреси и компензации за одделни земјоделско-прехранбени производи, за вештачки ѓубрива и за реализација на Програмата за поттикнување на производството на млеко;

— ќе се донесе Закон за користење на земјоделското земјиште, со кој подолгорочно ќе се регулира материјат за порационално користење на земјоделското земјиште;

— ќе се продолжи со реализација на Програмата за унапредување на индивидуалното земјоделство и на другите посебни програми од пошироко значење за развојот на земјоделството;

— општините ќе обезбедат материјални и други услови за натамошно доорганизирање, вработување на стручни кадри и други форми на кадровско јакнење и оспособување на стручните служби за унапредување на индивидуалното земјоделство, како и проширување на нивната активност на поголем број населени места;

— во месните заедници, општините и Републиката ќе се изготват конкретни акциони програми за поттикнување на производството и за развој на општествено-економските односи на село преку организирање и здружување на индивидуалните земјоделски производители во земјоделски задруги, основни организации на кооперанти и други облици на здружување и поврзување, како и за материјално и кадровско јакнење на постојните здружени организации;

— ќе се обезбеди поцелосно остварување на самоуправните спогодби за производство и преработка на пченица, шеќерна репка и маслодајни семиња, а истовремено ќе се поттикнуваат организациите на здружениот труд од земјоделството и преработувачката индустрија за самоуправно спогодување врз долгорочна основа за производство на сировини потребни за оптимално користење на инсталираните капацитети, а особено на месо, млеко, памук, маслодајни семиња, рани видови зеленчук и овошје, афион, тутун и сл.;

— ќе се преземаат активности за организирање и унапредување на пласманот на земјоделски и прехранбени производи на домашниот пазар и во извозот;

— при утврдувањето на производно-продажни цени на ниво на земјата ќе се настојува да се обезбеди соодветен паритет на тутунот, оризот, памукот и волната во однос на цените на пченката и пченицата и заедно во однос на паритетот на најважните репроматеријали (вештачки ѓубрива, семе, гориво и др.);

— со општествен договор на ниво на земјата ќе се настојува навремено да се обезбедат девизни средства за увоз на сировини за производство на вештачки ѓубрива, за заштита на растенијата и протейнска сточна храна, за набавка на гуми и резервни делови за механизација;

— со монетарно-кредитната политика ќе се настојува да се обезбедат средства за кредитирање на предвидениот обем на производството, откупот и залихите на основните земјоделски и прехранбени производи, така што земјоделството и извозот да бидат во најповолна положба во поглед на кредитирањето.

(3) Во шумарството, активноста ќе биде насочена кон забрзано отворање на шумите, како и кон одгледување, заштита, подигање и обнова на шумскиот фонд.

Ќе се продолжи со рационално користење на шумскиот фонд преку зголемена сеча на дрво за индустриска преработка и огревно дрво. Ќе се шумат околу 10 илјади хектари голини и ќе се зголемат површините под плантажи на брзорасни видови дрва и интензивни култури.

За проширување на шумскиот фонд, негово рационално користење и за изградба на шумски патишта ќе се склучат самоуправни спогодби меѓу организациите на здружениот труд од шумарството, индустријата за преработка на дрво и другите корисници на дрво за здружување на трудот и средствата врз доходовни основи и ќе се продолжи со редовно донесување на шумско стопански основи.

Организациите на здружениот труд ќе преземаат мерки и активности за поорганизирано собирање и извоз на секундарни шумски плодови а особено на печурки, лековити растенија, боровинки, мов и др.

(4) Активноста во градежништвото, со оглед на стеснетите инвестициони можности и смалената побарувачка на градежни услуги, ќе биде насочена кон поголемо ангажирање на расположливите капацитети, извршување на градежни работи во странство, особено во земјите во развој, како и кон изградба на објекти во енергетиката, станбената изградба, дополнително ангажирање на капацитетите во рударството и во други дејности.

За ублажување на отежнатите услови на стопанисување во градежништвото е неопходно:

— доходовно поврзување на организациите на здружениот труд од градежништвото и проектанските организации со индустријата на градежен материјал и други репродуктивно зависни дејности на индустријата (градежна столарија, производство на цемент, индустрија на намештај, керамичка индустрија, електроиндустрија и друго);

— испитувањето, договарањето и изведувањето на инвестициони објекти на надворешниот пазар да се врши со заеднички настап преку Деловната заедница „Македонија-инвест“ или други деловни заедници во земјата;

— извршувањето на градежните работи во странство ќе биде поддржано со мерките на кредитната политика и со поттикнување на девизниот прилив.

(5) Во сообраќајот, со подобрување на квалитетот на услугите, поголемо искористување на постојните капацитети, побрз развој и модернизација на капацитетите, како и со мерките на сообраќајната политика. Ќе се создаваат услови за остварување поголем обем на превоз во јавниот сообраќај.

Со мерки на економската политика ќе се врши натамошна прераспределба на превозот кон општествено рентабилните видови услуги, а особено од сообраќајот за сопствени потреби кон јавниот сообраќај и ќе се обезбеди побрз пораст на услугите во железничкиот сообраќај. Едновремено, ќе се зголеми обемот на услугите во поштенско-телеграфско-телефонскиот сообраќај врз проширување и поефикасно користење на капацитетите.

Во воздушниот сообраќај ќе се создадат услови за зголемување на обемот на превозот на стока и патници, квалитетот како и за подобрување на безбедноста на превозот согласно со постојните прописи.

Организациите на здружениот труд од сообраќајот ќе преземаат мерки и активности за унапредување на технологијата и организацијата на работенето, зголемување на ефикасноста, искористување на транспортните капацитети и безбедност во превозите, поголемо штедење на енергија и намалување на транспортните трошоци. Ќе продолжат и активностите за деловна техничка соработка меѓу железничкиот сообраќај и јавниот патен сообраќај за заеднички настап на транспортниот пазар. Ќе се интензивираат напорите за забрзување на започнатите интеграциони процеси во организациите на здружениот труд од јавниот патен сообраќај.

Ќе се создаваат услови и преземаат мерки за постапна реализација на Општествениот договор за развој на интегралниот транспорт.

Ќе се овозможи резервните делови и најнеопходната опрема во железничкиот сообраќај која не се произведува во земјата да се увозува без плаќање на вондариински давачки.

Ќе се обезбедат поголеми стимулации за зголемување на девизниот прилив од меѓународниот превоз и транзит.

Организациите на здружениот труд од јавниот сообраќај и корисниците на сообраќајните услуги, врз самоуправна основа ќе обезбедат поголемо учество на домашните капацитети во увозот, извозот и транзитот.

Со самоуправни спогодби и други форми на соработка организациите на здружениот труд ќе обезбедат средства за редовно снабдување со аутоматски, телекомуникациони кабли, резервни делови и репроматеријали за зголемување на безбедноста и редовноста на јавниот и поштенско-телеграфско-телефонскиот сообраќај.

Ќе се обезбедуваат услови за набавка на уреди, резервни делови и репроматеријали за редовно одржување на техничката исправност на постојната радио-дифузна мрежа.

(6) Во туризмот, активноста ќе биде насочена кон целосно користење на расположливите капацитети со квалитетно подобрување на формите на понудата, зголемување на вонпансионската потрошувачка и создавање услови за проширување на туристичката сезона. Едновремено ќе се преземат мерки за поголемо вклучување на одморалиштата и капацитетите на домаќинствата во вкупната туристичка понуда со доследна реализација на Самоуправната спогодба за користење на дел од одморалишните капацитети за комерцијални цели.

Ќе се интензивира процесот на здружување на трудот и средствата на организациите на здружениот труд од туризмот и угостителството и ќе се врши окрупнување на туристичките агенции за остварување на повисоки резултати во туристичкиот промет и повисок девизен прилив.

Организациите на здружениот труд од прометот и општините ќе обезбедат подобро и поредовно снабдување на туристичките места со потребните производи од домашно производство и од увоз.

Ќе се унапредува работата на менувачките служби и ќе зајакне контролата на одлив на динарот во странство.

За обезбедување поголем девизен прилив од странскиот туризам ќе се поттикнува извозот на туристичките услуги и ќе се обезбедат средства за заедничка туристичка пропаганда во странство.

(7) Во малото стопанство ќе се создаваат услови за побрз развој на производните и услужните дејности за потребите на стопанството и населението, како и за зголемување на вработеноста. Истовремено, ќе се создаваат услови за поголема заинтересираност на работните луѓе, посебно на работниците привремено вработени во странство, за поголемо ангажирање на личните средства за основно договорни организации на здружениот труд, занаетчиски задруги и самостојни дукани за производство во кооперација и за дефицитарни услужни дејности.

Ќе се продолжи со реализацијата на Општествениот договор за основите на заедничкото делување, поттикнувањето на развојот и унапредувањето на малото стопанство во СР Македонија.

Општините кои не донеле програми за развој на малото стопанство неопходно е тоа да го сторат во првиот квартал од 1984 година.

Општините ќе ги интензивираат активностите за реализација на програмите за развој на малото стопанство, ќе ги отстрануваат причините кои го забавуваат развојот, структурните неусогласености на понудата на стоки и услуги и ќе преземаат мерки за рационално користење на секундарни суровини.

Со кредитната политика на банките ќе се утврди обемот на средствата за инвестиции во малото стопанство. Притоа, приоритет ќе се даде на програмите кои овозможуваат зголемување на производството за извоз, производството во кооперација, пружање услуги во дефицитарните дејности, домашните ракотворби и поголемо вработување, а особено на жената.

Во општините ќе се поедностави и забрза постапката за давање согласност за отворање самостојни дукани, договорни организации на здружен труд и занаетчиски задруги и ќе се води постимулативна даночна политика.

Едновремено, е неопходно да се преиспитаат донесените урбанистички планови и создадат услови за непречен развој на малото стопанство.

(8) Ке се создаваат материјални и други услови за натамошна станбена изградба и запирање на тенденцијата на опаѓање на бројот на новозапочнатите станови.

Во 1984 година Ке се завршат околу 9.500 стапови.

Врз самоуправни основа Ке се обезбеди учество на сите субјекти во програмирањето на станбената изградба и рационално користење на средствата.

Ке продолжи спроведувањето на Општествениот договор за основите на програмското утврдување на станарината и нејзиното диференцирано субвенционирање при што Ке се води политика за постепено реално зголемување на станарината посебно на становите од повисоки категории, заради обезбедување на средства за одржување и проста репродукција на работните луѓе со нерешено станбено прашање во организациите на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници.

Ке се преиспитаат можностите за намалување на издвојувањата од чистиот доход и Ке се продолжи со издвојување на средства од доходот со цел обезбедување средства за разрешување на станбените прашања на работните луѓе со нерешено станбено прашање во организациите на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници.

Ке се изврши доградба на критериумите за кредитирање на станбената изградба, при што Ке се има диференциран пристап при доделувањето кредити на работните луѓе и граѓаните со нерешено станбено прашање кое го решаваат во согласност со општествено-утврдените норми на становање.

Ке се создаваат услови организациите на здружениот труд, непосредно да договараат изградба на станови за потребите на своите работници.

Ке се преземат мерки и активности за задолжително воведување сопствено учество при добивањето општествен стан на користење, при што Ке се води сметка за економската и социјалната состојба на корисникот на станот.

Ке се овозможи на корисниците на становите да ги откупуваат становите во општествена сопственост, чие одржување е нерационално, по пазарни цели и по критериумите кои Ке се утврдат во Републиката во согласност со Општествениот договор за утврдување на заедничките елементи на станбената и комуналната политика.

За стекнување на станови и семејни станбени згради во лична сопственост нэд општествено утврдените норми за становање, како и за градба на куќи за одмор и рекреација, не може да се користат општествени средства.

Ке се прошири и интензивира организираната изградба на станови за пазар и Ке се поддржува со кредитна политика, исклучително, ако е за задоволување на станбените потреби на работните луѓе и граѓаните со нерешено или несоодветно решено станбено прашање.

Со цел за префикасно функционирање на самоуправната организираност во станбената област Ке се преиспита организационата поставеност и функционирањето на самоуправните интересни заедници за домување.

Со кредитната, даночната и земјишната политика и со други мерки Ке се поттикнуваат граѓаните за поголемо учество на лични средства во станбена изградба и за развој на станбеното заедништво.

Општините Ке донесат одлуки за организирано и правилно зафаќање на дел од градската рента за надминување на постојните состојби.

Ке се обезбеди порационално користење на комуналната инфраструктура и Ке се создаваат услови за опочнување со градба на нови објекти за снабдување на населението со вода за пиење.

5. Во економските односи со странство основни задачи се: зголемување на извозот на стоки и услуги, посебно на конвертибилното подрачје и зголемување на вкупниот девизен прилив, навремено намиравање на девизните обврски спрема

странство, порационален увоз и максимално штедење на девизните средства по сите основи, како и повисоко и порационално користење на стоковните кредити.

Се предвидува да се оствари извоз на стоки во вредност од близу 610 милиони долари, што претставува минимална задача. Во овие рамки, извозот на стоки на подрачјето со конвертибилен начин на плаќање Ке достигне вредност од близу 370 милиони долари.

Ке се преземат мерки и активности за зголемување на извозот на индустриските производи, а особено од текстилната индустрија, индустријата на кожа и чевли, обоената металургија, металопреработувачката и електроиндустријата, неметалите и дрвната индустрија. Истовремено, Ке се зголеми и извозот на производи од агроиндустрискиот комплекс, пред сè на месо, вино, прозје, овошје, јајца и друго.

Нестоковните приходи Ке достигнат вредност од околу 220 милиони долари.

Со политиката на рационален и селективен увоз се цени увозот на стоки да достигне ниво од 340 милиони долари.

Во рамките на вкупниот увоз, приоритет Ке се даде на увозот на сировини и репроматеријали, а особено на тие кои Ке придонесат за зголемување на производството за извоз, како и за увоз на нафта, нафтени деривати и јаглен за коксирање.

Увозот на опрема Ке се остварува на нивото од 1983 година и Ке биде насочен кон поддржување на приоритетите на развојот а пред се за развој на енергетиката, за рударска опрема, за остварување на заеднички развојни програми на организациите на здружениот труд кои се реализираат со здружени средства од Фондот на Федерацијата, за развој на стопански недоволно развиените краишта и опрема за научно-истражувачката работа.

Во увозот на стоки за широка потрошувачка, приоритет Ке се даде на производите кои се од витално значење за снабдување на населението.

Во рамки на расположливите средства за општи општествени потреби Ке се обезбедат девизни средства за увоз на научни и стручни списанија.

Ке се води политика, размената и соработката на стопанството на Републиката да се остварува и унапредува во сите земји и региони на светот, при што, понагласено место Ке се даде на соработката со неврзаните земји и земјите во развој. Врз овие основи треба да се оствари поурамнотежена размена со одделни региони.

Задолжувањето во странство Ке се врши за заеднички договорените намени и приоритети што се во функција за остварување на повисок вкупен девизен прилив, односно обезбедување ликвидност во меѓународните плаќања. Притоа, приоритет во користењето на кредитите Ке имаат организациите на здружениот труд кои можат да обезбедат уредно враќање на средствата.

За остварување на задачите во економските односи со странство Ке се преземаат следните мерки и активности.

(1) Организациите на здружениот труд Ке вложуваат напори за зголемување и приспособување на производството спрема барањата на странските пазари, за подобрување на конкурентската способност на производите и услугите, за поголемо користење на стоковните кредити од странство, поорганизирано настапување на странскиот пазар и интензивирање на процесот на доходовно поврзување заради остварување на поголема извозна активност и заедничко остварување на девизни средства за стоковни и нестоковни плаќања.

Организациите на здружениот труд Ке донесат сопствени програми за извоз, како и заеднички програми за извоз со други организации во репродукционото поврзување врз база на заедничко остварување на доход.

Организациите на здружениот труд, овластените банки и Народната банка на Македонија ќе подготват план за отплата на фиксните и гарантираните обврски по организации на здружен труд и по рокови, на пристигнување.

(2) Ќе се продолжи со дополнително поттикнување на извозот на стоки и услуги. Средствата за оваа цел ќе се обезбедат од непотрошените средства од 1983 година кои ќе се пренесат и со издвојување на дел од доходот создаден со продажба на стоки и услуги на домашниот пазар.

(3) Во Самоуправната интересна заедница на Македонија за економски односи со странство, најдоцна до 15 јануари 1984 година:

— ќе се утврдат и усогласат плановите за економски односи со странство по основни единици и организации на здружен труд;

— ќе се донесе одлука по член 71 од Законот за девизно работење и кредитни односи со странство, со која ќе се утврди делот на девизите за задоволување на потребите на стопанската инфраструктура, потребите на малото стопанство, заедничките потреби во општествените дејности и потребите на другите дејности што се вршат во рамки на Републиката;

— ќе се донесе одлука или друг акт за условите и критериумите за дополнително поттикнување на конвертибилниот девизен прилив од извозот на стоки и услуги;

— ќе се изврши усогласување на извозните програми на организациите на здружениот труд по производи и валутни подрачја.

(4) За да се подобри организацијата на работата на надворешно-трговската размена ќе се изврши специјализација и округлување на надворешно-трговските организации на здружениот труд. Истовремено, на селективна основа ќе се преиспита мрежата на стопанските претставништва во странство и ќе се изврши нивна рационализација.

(5) Ќе се преземат мерки за унапредување на малограничниот промет и за други повисоки облици на економската соработка со соседните земји.

(6) Со заедничката економска политика на ниво на земјата ќе се настојува:

— да се обезбедат поповолни услови за кредитирање на подготовките за производство на стоки за извоз и на извозот на производи и услуги;

— да се донесе Програма за функционирање на единствениот девизен пазар;

— да се намалуваат, односно укинуваат вонцаринските увозни давачки за увоз на сировини и репродукциони материјали од земјите во развој;

— да се врши ослободување од плаќање царини за увоз на сировини и репроматеријали кои не се произведуваат во земјата, а се наменети за производство за извоз и за задоволувањето на потребите на населението со основни прехранбени производи (пченица, шеќер, масло за јадење и друго);

— да се обезбеди увоз на сировини и репроматеријали за производство на неопходни производи за обезбедување потребите на домашниот пазар, како и за увоз на производи од витално значење за редовно снабдување на населението;

— да се поддржува спроведувањето на активна политика за единствен и реален курс на динарот при повисока стабилност на цените;

— да се обезбеди рефракција на превозот до југословенската граница или извозно пристаниште.

6. За подоследно спроведување на економската политика ќе се отстрануваат нарушените односи на подрачјето на пазарот и цените и ќе се забавува растежот на инфлацијата.

6.1. Усогласувањето на односите на пазарот ќе се остварува врз поголем обем на сопствено производство, со одржување на вкупната потрошувачка во рамки на расположливите средства, со доследна примена на системот на материјални резерви и со преземање на други мерки на економската политика за функционирање на единствениот југословенски пазар.

Заради ова ќе се преземат следните мерки и активности:

— ќе се поттикнува обезбедувањето на дефицитарни производи преку производство од значење за снабдувањето на населението и ќе се преземаат мерки за набавка на овие производи од другите подрачја во земјата и од увоз;

— ќе се поттикнува поврзувањето на прометните организации на здружениот труд со производните организации на здружениот труд преку договарање на производството, пред почетокот на репродукциониот циклус;

— ќе се продолжи процесот на округлување, економско и доходовно поврзување на организациите на здружениот труд што вршат промет со прехранбени стоки со организации од други подрачја од земјата, пред сè, поради снабдување и пласман на производи во Републиката и земјата, а особено на подрачјето од Јадранскиот брег и поголемите потрошувачки центри;

— ќе се подготват материјални биланси за поважните сировини, репродукциони материјали и индустриски стоки за широка потрошувачка во 1984 година;

— врз основа на стоконите биланси во 1984 година, од другите подрачја на земјата ќе треба да се обезбедат околу 135 илјади тони пченица, околу 120 илјади тони пченка, околу 25 илјади тони шеќер и до 6 илјади тони масло за јадење;

— ќе се подготват биланси за потребите на основни земјоделски и прехранбени производи за економската 1984/1985 година;

— во рамките на Самоуправната интересна заедница на Македонија за економски односи со странство ќе се регулира обезбедувањето на дел од девизите за увоз на приоритетни прехранбени производи, готови лекови и сировини за производство на готови производи од витален интерес за снабдувањето на населението;

— ќе се подобрува организацијата на откуп и промет на земјоделски производи со цел за порационално користење и смалување на растурањето на тие производи;

— ќе се интензивира процесот на самоуправно поврзување со организациите на здружениот труд од примарното производство, преработката и прометот, врз доходовни односи како основа за остварување на поголемо производство за домашниот пазар, а особено за извоз;

— ќе се преземаат мерки за штедење во прометот, а во Стопанската комора на Македонија ќе се согледаат можностите за намалување на бројот на посредниците во прометот;

— Републиката и општините најдоцна до крајот на првото полугодие ќе ги преиспитаат прописите од своја надлежност и ќе ги изменат одредбите кои го ограничуваат движењето на стоките, девизите и акумулацијата и влијаат на затворањето во територијални рамки;

— ќе се настојува на ниво на земјата договорно да се утврди, во рамки на единствените критериуми, начинот и динамиката на обезбедувањето потребни девизни средства за плаќање на увозот на нафта, нафтени деривати, јаглен за коксирање и одделни сировини и репродукциони материјали во согласност со енергетскиот биланс на Југославија и предвидените средства по платниот биланс на земјата за таа намена;

— ќе се настојува со општествен договор на ниво на земјата да се утврди и разработи заедничка политика за подобро и порамномерно снабдување на единствениот пазар со лекови, основни прехранбени производи, детергенти и моторни горива;

— со договор на ниво на земјата ќе се настојува да се утврдат извори за финансирање на стоконите резерви. Едновремено, ќе се зголеми обемот и асортиманот на стоки во републичките стоконни резерви, што ќе придонесе за постигнување усогласени односи на понудата и побарувачката на домашниот пазар.

6.2. Со постигнување на поусогласени односи во понудата и побарувачката, смалување на растежот на трошоците на репродукцијата, како и со преземање на други мерки и активности ќе се создаваат услови за забавување на инфлацијата и растежот на цените.

Цените во основа ќе се формираат со самоуправните спогодби во рамките на репродукционите целини со што ќе се создаваат услови за поголема одговорност на здружениот труд, а мерките за непосредна контрола на цените ќе се поименуваат диференцирано и селективно во одредени стопански дејности во кои ќе се утврди дека со други мерки на економската политика не може ефикасно да се влијае врз цените.

Во овие рамки ќе се преземаат мерки за спречување на монополското однесување на одделни организации на здружениот труд при склучувањето на самоуправните спогодби за формирањето на цените.

Ќе се врши усогласување на односите во примарната распределба и ќе се отстрануваат диспаритетите на цените на основните подрачја на репродукцијата, првенствено на цените на електричната енергија, јагленот, основните метали, железничкиот сообраќај, основните земјоделски производи, производите од базната хемија, станарините и друго во согласност со Програмата за отстранување на најизразените диспаритети на цените.

Заради забавување на порастот на цените на одделни производи, а особено на оние кои се од витално значење за онабдувањето на населението, ќе се врши смалување на посебниот републички и општински данок на промет за одделни производи и услуги.

Ќе се изврши измени и дополнувања на Законот за системот на цените и за општествената контрола на цените.

7. Ќе се води политика на продуктивно вработување пред сè на млади стручни кадри со што ќе се сопре порастот на невработеноста.

Бројот на вработените во општествениот сектор ќе достигне ниво од околу 482,5 илјади лица. Ќе се создаваат услови за вработување на околу 23,5 илјади лица преку отворање нови работни места во општествениот сектор, врз основа на замена и со вработување врз основа на личен труд и средства во сопственост на граѓаните.

Претежен дел од вработувањето ќе се остварува во индустријата, земјоделството и малото стопанство. Ќе се обезбеди приоритет во вработувањето на приправници пред сè во производните занимање. Едновремено, ќе се води политика на забавување на приливот на земјоделското население од село во градовите. Сврзано со ова, ќе се создаваат услови за поголемо вработување во индивидуалниот сектор, особено во земјоделството и малото стопанство, врз основа на личен труд и средства во сопственост на граѓаните.

За остварување на политиката на вработување, организациите на здружениот труд и општествено-политичките заедници ќе ги преземаат следните мерки и активности:

— организациите на здружениот труд ќе донесат програми за зголемување на вработеноста со кои ќе го утврдат и бројот на приправниците што треба да се вработат;

— ќе се воведуваат повеќе смени во организациите на здружениот труд кои имаат услови за тоа (особено кај оние чие производство е наменето за извоз, или овозможуваат супституирање на увозот и кои обезбедуваат повисоко задоволување на виталните потреби на населението);

— ќе се проучат можностите за скратување на работното време на работните места со тешки услови на работа и штетни по здравјето на вработените, и во организациите на здружениот труд кои со зголемен број на смени обезбедуваат поголема вработеност, производство и доход, како и воопшто, за скратување на работното време;

— ќе се стимулираат и поттикнуваат невработените, посебно младите стручни кадри за поголема подвижност при вработувањето;

— ќе се продолжи со ограничување на прекувремената и дополнителната работа, доколку работите и работните задачи, поради својата природа, не бараат ангажирање на работник во работен однос истите ќе се извршуваат со склучување на договор за дело со невработено лице;

— ќе се продолжи со преквалификација и доквалификација на суфицитарните кадри за дефицитарни занимања зависно од потребите и врз основа на договори со организациите на здружениот труд;

— во општините ќе се утврдат конкретните потреби и можности за вработување и работно ангажирање на граѓаните кои се враќаат од привремена работа во странство, со поголемо користење на сите потенцијали со кои тие располагаат, поради нивно вработување и зголемување на можноста за вработување воопшто.

Заради привлекување на млади стручни кадри во дејностите со потешки услови за работа и штетни по здравјето на вработените, со политиката за распределба на средствата за лични доходи и заедничката потрошувачка ќе се обезбедат постимувативни погодности.

Организациите на здружениот труд и општествено-политичките организации и заедници, ќе преземат и други мерки и активности со цел да се оствари пораст на вработувањето и работно ангажирање во општествениот и индивидуалниот сектор.

8. Политиката за стекнување и распоредување на доходот ќе биде насочена кон создавање поповолни услови за остварување повисок обем на доход и кон порационална распределба и пореално искажување на доходот.

Ќе се преземаат мерки за оневозможување на нереално и фиктивно прикажување на вкупниот приход врз основа на инструментите за плаќање и ќе се настојува да се извршат измени и дополнување на системот на пресметување на вкупниот приход и доходот.

Ќе се создаваат услови за пореално утврдување и искажување на доходот врз доследна примена на прописите за ревалоризација на основните средства со натамошно зголемување на стапките на амортизацијата и со пресметување функционална амортизација.

8.1. Со политиката за распределба на општествениот производ, на доходот и на чистиот доход на организациите на здружениот труд ќе се создаваат услови за сопирање на натамошното опаѓање на учеството на средствата на стопанството во однос на 1983 година, а во тие рамки ќе се обезбедува зголемување на учеството на средствата за проширување на материјалната основа на трудот.

За реализација на оваа политика ќе се преземаат следните мерки и активности:

— ќе се намали учеството на вкупните издвојувања од доходот и личните доходи по основ на придонеси и даноци наменети за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби;

— ќе се измени Законот за данокот од доход од организациите на здружениот труд со кој ќе се намали просечната стапка на данокот од доходот за околу 0,80;

— ќе се донесе Закон за обезбедување средства за дополнително поттикнување на извозот од доходот на организациите на здружениот труд создаден со продажба на стоки и вршење услуги на домашниот пазар во висина од 0,5%⁰;

— ќе се донесе Закон со кој ќе се обезбедат средства за поттикнување развојот на агрокомплексот (премии, регреси, компензации и бенифицирани камати) во висина од 1,70%⁰ од доходот на организациите на здружениот труд;

— деловните банки во Републиката ќе ја преиспитаат можноста за конверзија на дел од краткорочните кредити во долгорочни;

— давателите на услуги во платниот промет (СОК и банките), коморите, општите здруженија и работните заедници, ќе ги согледаат можностите за намалување на надоместоците за услугите во платниот промет, членарините и другите издатоци кои се надоместуваат од доходот на организациите на здружениот труд.

8.2. Средствата за лични доходи на вработените во општествениот сектор ќе растат во зависност од придонесот на работниците во зголемувањето на доходот.

Со општествениот договор за основите за стекнување и распоредување на доходот и распределба на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка, со самоуправни спогодби на групациите и самоуправните акти на организациите на здружениот труд ќе се обезбеди доследна распределба на средствата за лични доходи врз основа на резултатите од трудот (продуктивноста и вкупната ефикасност во работењето), полна афирмација на производниот и на креативниот труд и во поголема мерка да се вреднува трудот во тешки природни и други услови.

При формирањето на средствата за лични доходи ќе се води политика за остварување на утврдените соодноси од самоуправните спогодби на групациите за растот на личните доходи по вработен (брuto) и акумулацијата по ангажирани средства.

Средствата за заедничка потрошувачка на работниците (вклучувајќи го и делот од заедничката потрошувачка што се обезбедува на товар на трошоците на работењето) во организациите на здружениот труд и работните заедници можат да растат по стапка на пораст на личните доходи во стопанството на Републиката. При ова износот на средствата за заедничка потрошувачка по работник во одделни организации и заедници во 1984 година не може да биде поголем од двократниот износ на средствата за заедничка потрошувачка по работник остварен во стопанството на Републиката во 1983 година.

До утврдување на доходот со периодична пресметка и завршна сметка, аконтактите на личните доходи (брuto) и придонесите и даноците од доходот во тековниот пресметковен период ќе се исплатуваат најмногу до исплатените аконтации за претходниот пресметковен период.

8.3. Ќе се создаваат услови и ќе се преземаат мерки и активности за намалување на обемот на загубите кај организациите на здружениот труд.

Во овие рамки, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници ќе преземаат мерки и активности за поголемо користење на сите расположливи производни и други потенцијали, за остварување на повисоко производство, за зголемување на продуктивноста на трудот и за намалување на сите трошоци по единица производ.

Со политиката за отстранување на постојните диспаритети во примарната распределба (преку зголемување на цените) и со преземање на други мерки и активности ќе се настојува да се создаваат поединични услови во стекнувањето на доходот и врз таа основа се елиминираат причините за појава на загуби од работењето.

Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија и СИЗ за железнички сообраќај ќе ја продолжат важноста на одлуките за обезбедување на средства за покривање на дел од трошоците на репродукцијата по основ на придонес од доходот на организациите на здружениот труд се до утврдувањето на економски цени со кои ќе се надминуваат причините за загубите, односно до обезбедувањето на средства за покривање на постојните загуби од досегашното работење.

Ќе се преиспита потребата од измена и дополнување на Законот за висината на аконтактите на личните доходи на работниците во ООЗТ што покажуваат загуба од аспект на заострување на критериумите за висината на личните доходи и овластувањата на извршните совети на општествено-политичките заедници за давање согласност за исплата на лични доходи во поголем износ.

9. Вкупните средства за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби, што се користат преку буџетите на општествено-политичките заедници и преку самоуправните интересни заедници во општествените дејности можат да растат најмалку 25 проценти побавно од стапката на растеж на доходот во општественото стопанство утврден со пресметките за периодот јануари — јуни, односно јануари — септември, освен средствата за придонесот на Републиката за Буџетот на Федерацијата, дополнителните средства за финансирање на општествените и други служби во стопански недоволно развиените републики и САП Косово, за отстранување на последиците од елементарни непогоди, за премостување на разликите настанати поради различните услови за упис и пласман на средствата на Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, придонесот во Фондот на солидарноста со неврзаните земји и со земјите во развој, за исплати на пензии и инвалидни, средствата за исплата на Самоуправната интересна заедница на Македонија за економски односи со странство, средствата остварени од даноци од личните доходи наменети за унапредување на земјоделското производство и за другите обврски врз основа на договори на одделни или сите републики и автономни покраини или со Сојузен закон.

До утврдувањето на стапката на растеж на доходот на општественото стопанство за периодот јануари — март 1984 година, вкупните средства за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби кои се ограничени со оваа Резолуција се утврдуваат во 1984 година со пораст до 19% во однос на можното ниво на потрошувачката за 1983 година, со тоа што во периодот јануари — март не може да изнесува повеќе од 23%, во периодот јануари — јуни 47% и во периодот јануари — септември 73% од годишниот план.

Со Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачка во 1984 година поблиску ќе се утврди политиката на задоволувањето на општите општествени и на заедничките потреби, обемот и динамиката на приходите и заштитните мерки со кои ќе се исклучат можностите за формирање на приходи над договорените рамки.

Во рамки на можниот пораст на вкупните приходи, со Законот ќе се обезбеди средствата за покривање на надоместоците кои имаат карактер на лични примања (надоместоците за боледување, додатоци на деца, надоместоците за ученички и студентски стандард, правата по основ на привремено невработените лица и трошоците за прекавалификација и вкупните приходи за социјална заштита) да растат согласно со движењето на личните доходи и прописите со кои се регулирани.

Истовремено, за постигнување на поусогласени текови во репродукцијата на општествените дејности, врз селективна основа ќе се обезбеди приоритет во задоволувањето на заедничките потреби на науката, здравствената заштита, основното и средното насочено образование.

Во Републиката самоуправна интересна заедница за здравствена заштита ќе се обезбедат средства во висина од 200 милиони динари за солидарно остварување на задолжителните видови на здравствената заштита.

Организациите на здружениот труд од основното и средното насочено образование и од социјалната заштита ќе плаќаат придонеси и даноци од личните доходи во висина од 50%, а организациите од високото образование, општествената заштита на децата, организациите што вршат дејност и заштита на културни блага и од областа на сценско-музичките дејности во висина од 70% од општтата стапка што ќе ја плаќаат организациите на здружениот труд и другите корисници на општествените средства, освен за придонесите за пензиско и инвалидско осигурување и за здравствено осигурување.

Одделни организации на здружениот труд од општествените дејности со посебна одлука на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија ќе бидат ослободени од плаќање данок од доход со цел за подобрување на нивната економска положба.

Со закон нема да се основаат нови самоуправни интересни заедници, а општествено-политичките заедници и самоуправните интересни заедници ќе ги преиспитаат прописите со кои се утврдени правата на корисниците на средства за задоволување на општите општествени и на заедничките потреби, можностите за смалување на бројот на самоуправните интересни заедници и вработените во нив, како и за укинување на одделни организации на здружениот труд од општествените дејности.

Истовремено, ќе биде неопходно општествено-политичките заедници и сите самоуправни интересни заедници да ги усогласат стапките на зафаќање по основ на даноци и придонеси, согласно со договореното ниво.

10. Вкупните приходи на Републичкиот буџет не сметајќи ги средствата што се изземени од ограничување согласно со оваа Резолуција ќе растат најмногу до 11,5% во однос на 1983 година.

Со средствата од буџетот на Републиката покрај намирувањето на обврските спрема општествено-политичките заедници, средствата за општонародна одбрана и другите обврски во износ утврдени со одделни закони, во рамки на расположливите средства ќе се финансираат, односно ќе се учествува и во финансирањето на посебни намени и програми, ќе се поттикнува развојот на одделни дејности во стопанството и ќе се финансира основната дејност на органите и организациите на републичката управа, како и други посебни намени и тековни обврски.

Во рамки на материјалните можности на буџетот, ќе се даде приоритет во обезбедувањето средства од кои работните заедници во републичките органи и организации стекнуваат доход, со цел за подобрување нивото на личните доходи на вработените, задржување и привлекување на кадри за квалитетно извршување на работите и работните задачи и реализација на Општествениот договор за заедничките основи и мерила за стекнување на доходот на работните заедници на органите на управата и заклучоците од одделни собори на Собранието на СР Македонија.

За финансирање на Програмата за пошумување на голините, покрај средствата од вишоците на каматите на Народната банка на Македонија во висина од една третина, Републиката ќе обезбеди и други средства во висина од 20 милиони динари.

Ќе се обезбедат средства за учество во финансирањето на Програмата за унапредување на индивидуалното земјоделство во износ од 54 милиони динари.

Протрамите за другите активности во земјоделството ќе се остваруваат согласно со определбите од тековниот Општествен план.

11. Со измените на даночниот систем ќе се изедначат и усогласат основните елементи на даночната политика со барањата на Долгорочната програма на економската стабилизација.

Во овие рамки, ќе се применат пропорционални стапки на данокот од доход и на личните доходи од работен однос, диференцирано по гранки и групации и ќе се воведат даночни олеснувања со цел даночната политика на поголема мерка да биде во функција на економската и социјалната политика.

Со прогресивно оданочување на имотот, приходите од имотот и на вкупниот приход на граѓаните на поголем доход и други приходи повисоко ќе се оданочуваат приходите од доход и другите приходи за задоволување на општествените потреби со цел секој да придонесува во задоволувањето на општествените потреби согласно со своите материјални можности.

Политиката на посебниот данок на промет ќе биде во согласност со економската и социјалната функција на основниот данок на промет.

Со воведување на даночни олеснувања и ослободувања ќе се поттикнува развојот на одделни дејности, а во прв ред на земјоделството и малото стопанство. Творештвото и пронаоѓаштвото и реализацијата на научни и технолошки проекти од значај за развој на производството ќе имаат посебно поволен третман во даночната политика.

Со даночната политика ќе се спречуваат сите форми на богатење без труд и заедно со други мерки ќе се обезбеди отстранување на изворите и условите кои овозможуваат богатење на поединци. Ќе се извршат соодветни измени и дополнувања на прописите, ќе се интензивира и унапреди работењето на даночните инспекции, ќе зајакне нивната одговорност и ќе се преземат мерки и активности со кои ќе се обезбеди однесување на сите во согласност со законите, другите прописи и социјалистичкиот морал.

12. За поуспешна реализација на основните задачи на развојот, особено за остварување на предвиденото производство и услуги, и повисоко користење на расположливите потенцијали, ќе се создаваат услови за редовно обезбедување на организациите на здружениот труд со неопходен обем на трајни извори за обртни средства.

За оваа цел, со деловната политика на организациите на здружениот труд и на деловните банки, и со економската политика, ќе се преземаат следните мерки и активности:

— организациите на здружениот труд ќе го утврдат потребниот обем на обртните средства за 1984 година во висина на просечната состојба на вредноста на залихите и начинот на нивното обезбедување;

— едновременно, со распределбата на акумулацијата ќе се обезбеди издвојување на поголем обем на средства во парична форма за покривање на потребите со трајни обртни средства, за постигнување повисока усогласеност на порастот на производството и зголемените потреби за извоз;

— со цел да се обезбеди порационално користење на предметите на трудот, организациите на здружениот труд ќе се ангажираат за побрза циркулација на финансиските средства, оптимално држење на залихи на суровини, репроматеријали и готови производи на ниво на работна организација и за зголемување на коефициентот на вртење на обртните средства;

— со Одлуката на кредитната политика на Републиката и деловната политика на банките ќе се обезбеди приоритет при одобрувањето на кредити да имаат пласманите за обезбедување на потребните обртни средства за производството наменето за извоз, на производството од новите капацитети и производството на храна.

Едновременно, деловните банки нема да одобруваат инвестициони кредити за основни средства, ако не се обезбедени и соодветни трајни обртни средства за објектот во кој се инвестира.

Со одлуки на Извршниот совет на Собранието на СРМ и на Управниот одбор на Републичкиот фонд за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта поблиску ќе се утврдат намените, обемот на средствата и начинот на обезбедувањето на делот на средствата од Фондот на Федерацијата по основ на задолжителен заем и на средствата на Републичкиот фонд за користење на трајни обртни средства.

13. Ќе се продолжи со проширување на материјалната основа на трудот, при што, инвестициите во основни средства ќе се усогласуваат со реално расположливите средства.

Обемот на вкупните вложувања во основни фондови ќе изнесува номинално околу 55,4 милијарди динари што е на пониско реално ниво во однос на 1983 година за над 5%, и ќе влијае на намалување на нивното учество во општествениот производ на околу 18%, при што на стопанските инвестиции на околу 14%.

Во рамките на вкупниот обемот на инвестициони вложувања, околу 16,5 милијарди динари ќе бидат насочени за вложувања во нови зафати од кои околу 6,6 милијарди динари за изградба на нови електроенергетски извори.

13.1. Во спроведувањето на инвестиционата политика тежиштето на активноста ќе биде насочено кон:

(1) Довршување на објектите од енергетиката, производството на храна и на инвестиционите зафати кои се ориентирани на извоз.

Во овие рамки средствата ќе бидат насочени кон исплата за веќе извршените инвестициони работи и за довршување на ТЕ „Битола“ II со рудник за јаглен, како и други помали реконструкции и модернизации во областа на металната и електроиндустријата и производството на храна.

(2) Отпочнувањето со градба на нови електроизвори, развој на сточарството пред се на говедарството и овчарството, за набавка на механизација за земјоделството, активирање на необработени површини и нивно приведување во култура, за проширување на производството наменето за извоз, како и за развој на малото стопанство.

Сврзано со ова ќе се подготват критериуми за основа на кои поблиску ќе се определат условите врз кои ќе се остварува инвестиционата активност во нови објекти. Овие критериуми ќе ги подготви Стопанската комора на Македонија во соработка со организациите на здружениот труд.

При ова, приоритет ќе се даде на инвестициите кои се остваруваат со средствата на Фондот на Федерацијата, со средствата на Меѓународната банка за обновата и развојот и на вложувањата кои се остваруваат во стопански недоволно развиените краишта.

(3) За интензивирање на инвестиционите вложувања во стопански недоволно развиените краишта ќе се зголеми учеството на Републичкиот фонд во пресметковната вредност. Ова ќе се уреди со дополнување на Општествениот договор за поттикнување и остварување на побрз развој на недоволно развиените краишта и за условите и критериумите за употреба на средствата од Републичкиот фонд за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените краишта за периодот од 1981 до 1985 година.

(4) Изградбата на патната мрежа ќе се остварува во рамки на обезбедените средства.

Вложувањата ќе бидат насочени за одржување на постојните патни правци и довршување на започнатите патни правци Прилеп — Битола, Битола — Охрид и Св. Николе — Кадрифаково. Истовремено, ќе се отпочне со подготвителни работи сврзани со продолжување на изградбата на делницата Титов Велес — Градско од автопатот „Братство-Единство“.

Во железничкиот сообраќај ќе се продолжи со електрификација и модернизација на линијата Скопје — Гевгелија и проширување и модернизација на транспортните капацитети.

Ќе се обезбедат динарски средства од надоместокот за патишта во цената на течните горива за проектите во патната мрежа и за дел од сопственото учество во финансирањето на проектите во железничкиот сообраќај за кои се одобрени кредити од меѓународните финансиски институции.

Во поштенско-телеграфско-телефонскиот сообраќај средствата ќе се насочат за проширување на локалните телеграфско-телефонски капацитети во поодделни места и изградба на меѓународни, магистрални и меѓумесни телеграфско-телефонски системи со нивната пратечка инфраструктура.

(5) Во општествените дејности средствата ќе се насочат кон довршување на инвестициите во завршна фаза на градба во основното и средното насочено образование, како и за уредување на комуналната инфраструктура и завршување на објектите по приоритет според степенот на завршеност и најмалку потребните средства за нивно довршување во Универзитетскиот центар за медицински науки. Истовремено, во здравствената заштита ќе се продолжи и со довршување на започнатите амбулантно-поликлинички објекти неопходни за примарна здравствена заштита.

Дел од средствата ќе се насочат за набавка на опрема за научно-истражувачката работа, а особено за потребите на апликативните и развојни истражувачки програми и за неопходна медицинска опрема за здравствена заштита.

Дел од средствата ќе се насочат и за конзервација на објектите од општествените дејности чија изградба ќе запре или ќе се одложи.

13.2. Со соодветни мерки и активности ќе се обезбеди поголема мобилност и насочување на расположливата акумулација и кредитниот потенцијал на банките при што ќе се поттикнува здружувањето на трудот и средствата за заеднички вложувања врз доходовни основи и на вложувања во дејностите од приоритетно значење предвидени со оваа Резолуција.

(1) Деловните банки расположливите кредитни потенцијал ќе го насочуваат кон поддржување на приоритетните дејности утврдени со оваа Резолуција.

(2) Деловните банки ќе го поттикнуваат штедењето од граѓаните и вложувањето на лични средства од граѓаните во развојот на малото стопанство, како и во станбената изградба.

(3) Донесувањето на инвестиционите одлуки ќе се потпира врз критериуми за обезбедување повисок извоз, доход и вработеност, како и поуспешно реализирање на политиката на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта и на подрачјето во граничниот појас и определени ридско-планински реони, а кои не се високо зависни од електрична и други видови на енергија и од увозни сировини и репроматеријали.

13.3. Средствата на Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини во 1984 година ќе се користат за довршување на инвестициите во градба по веќе одобрените кредити и за отпочнување на нови инвестициони зафати и тоа: во енергетиката, производството кое обезбедува извоз за развој на сточарството, пред сè, на говедарството и овчарството, за набавка на механизација во земјоделството, активирање на необработени површини и нивно приведување во култура, за развој на комплексот на опрема и трајни потрошни добра, за изградба на системи за наводнување, железничкиот и воздушниот сообраќај, за развој на ПТТ сообраќајот во пограничниот појас и определените ридско-планински реони, за изградба на сместувачки капацитети за пазарни и републички стокковни резерви, во малото стопанство и за развој на наменското производство.

Износот на кредитот од средствата на Фондот на Федерацијата ќе изнесува како е утврдено со Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1981 до 1985 година, освен за изградбата на електроенергетски објекти, одделни дејности и намени во земјоделството и за објекти од наменското производство.

Износот на кредитот од средствата на Фондот на Федерацијата за изградба на електроенергетски објекти и за развој на говедарството и овчарството, за набавка на механизација за земјоделство и активирање на необработени поершини и нивно приведување во култура, ќе изнесува 20% од пресметковната вредност.

Износот на кредитот од средствата на Фондот на Федерацијата за изградба на објекти од наменското производство ќе биде утврден со посебна одлука на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија

Со цел за остварување побрз развој на пограничниот појас и определени ридско-планински реони ќе се насочат 4% од тековниот прилив на средствата од Фондот на Федерацијата кои се формираат по основа на задолжителниот заем.

За ангажирање на овие средства ќе се зголеми учеството на кредитот до 35% во пресметковната вредност на инвестиции што се остваруваат во овие подрачја.

Ќе се извршат измени и дополнување на Законот за условите и начинот на здружување на делот од средствата на Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини за остварување на заеднички развојни програми во СР Македонија за периодот од 1981 до 1985 година и ќе се усогласи со политиката утврдена со оваа Резолуција.

14. Со мерките на монетарно-кредитната политика во 1984 година ќе се настојува да се создаваат услови за надминување на проблемот на неликвидноста во стопанството, да се отстранува застојот во производството и да се поттикнува производството за извоз, извозот на стоки и услуги, земјоделското производство и откупот, производството на енергија, дефицитарните сировини и репроматеријали, пласманот на опрема и постројки и неопходните стоковни резерви.

Со Одлуката за кредитната политика на Републиката врз селективна основа ќе се обезбедува приоритет на пласманите во трајни обртни средства и во кредитирање на инвестиционите вложувања во дејностите од приоритетно значење за развој предвидени со оваа Резолуција.

Обемот и намените на насочувањето на средствата од кредитниот потенцијал на деловните банки ќе бидат утврдени најдоцна до крајот на јануари 1984 година.

Во рамките на селективната политика приоритет ќе се даде на извозот на стоки и услуги; подготовките на производството наменето за извоз; на производството, откупот и залихите на земјоделски производи; тов на стока: за залихи на јаглен; за продажба на домашна опрема на кредит во земјата и странство и за увоз на најважните дефицитарни сировини.

За остварување на кредитно-монетарната политика ќе се преземаат следните мерки:

— банките, до крајот на јануари 1984 година, ќе ја утврдат деловната политика во која нагласено место ќе се даде на подобрувањето на ликвидноста. Ќе подготват планови на обврските за плаќање во земјата и во странство и ќе преземаат мерки за нивна реализација и зголемување на финансиската дисциплина;

— ќе се донесат одлуки за насочување на штедните влогови од Поштенската штедилница и на средствата на општествено-политичките заедници во Републиката што се водат како депозит во Народната банка на Македонија.

Средствата од прирастот на депозитите по штедните влогови што се формираат при деловните банки и во 1984 година ќе се насочат за кредитирање на индивидуалниот сектор на земјоделството, за развој на малото стопанство, за изградба на електроизвори, за кредитирање продажбата на опрема, метални конструкции и монтажерски работи на домашниот пазар и во странство во висина утврдена со Општествениот план на СР Македонија за периодот од 1981 до 1985 година.

За нормализирање на нараснатите должничко-доверителски односи, деловните банки ќе изработат програми за репрограмирање на обврските, врз основа на критериумите кои ќе бидат договорно утврдени, тргнувајќи од политиката на утврдени-те приоритети.

Ќе се преиспита поставеноста и системот на функционирањето на постојната мрежа на деловните банки во Републиката и врз таа основа ќе се подготви програма за окрупнување на деловните банки.

Ќе се настојува на ниво на земјата да се согледаат и предложат дополнителни мерки и решенија за подобрување на ликвидноста на стопанството и банките во Републиката. Во овие рамки ќе се настојува пред сè, да се предложат мерки и решенија за одложени плаќања на увезената стока кога се однесува за увоз на сурова нафта и одредени сировини и репроматеријали, поповолни услови при користењето на примарната емисија за кредитирање на одделни производи од селективната програма, за забрзување на процесот на уплатување на средства од Фондот на Федерацијата кои се формираат по основа на здружување на средствата, а кои по оваа основа не ќе се реализираат во текот на годината и за решавање на курсните разлики.

Ќе се настојува Народната банка на Југославија да изврши отстапување на дел од кредитите од примарната емисија на организациите на здружениот труд на трајно користење, со цел да се обезбеди поголема покриеност на обртните средства со сопствени извори.

Со мерките на кредитно-монетарната политика ќе се настојува да се поттикнуваат извозниците за поефикасна наплата на девизите и нивно внесување во земјата, како и да се оневозможи држење залихи заради зголемување на цените и друго.

Со решенијата во монетарно-кредитниот систем треба да се овозможи селективен пристап во растежот на монетарните агрегати, согласно со специфичноста и структурата на производството во одделните републики и автономни покраини.

15. Во согласност со материјалните можности и во 1984 година ќе се создаваат соодветни услови за живот и работа на работните луѓе и граѓаните, за нивна материјална и социјална сигурност, и ќе се преземаат мерки и активности за забавување на опаѓањето на животниот стандард и ублажување на социјалните проблеми.

При тоа, мерките на социјалната политика треба да бидат функција на мобилизација на работниците за постигање на повисоки резултати и поефикасно користење на општествените средства и ќе се настојува да не се нарушуваат принципите на распределбата според резултатите од трудот.

Едновремено, ќе се создаваат услови животниот стандард да биде во директна зависност од резултатите на трудот, првенствено од зголемувањето на производството и продуктивноста на трудот и остварениот доход, а врз основа на начелото на солидарност ќе се решаваат соодветни социјални проблеми и ќе се преземаат мерки за социјална заштита.

Во организациите на здружениот труд ќе се остварува заштита на животниот стандард и со расположливите средства за заедничка потрошувачка врз принципот на заемност и солидарност.

Со селективна политика во рамките на просечно ограничување, по вработен може да се исплати, односно потпроши, повисок износ на средства на заедничка потрошувачка за одделни работници со ниски лични примања по член од семејството.

Ке се дава приоритет при вработувањето на лицата од домаќинствата со најниски примања по член во случаи на исти други услови. Ке се зголеми и надоместокот за време на привремената невработеност на корисниците од најзагрозените семејства.

Ке се обезбедат средства за субвенционирање на станариите на носителите на станарското право, и на потстанарите со ниски приходи по член на домаќинство. За субвенционирање на станариите на потстанарите самоуправните органи во здружениот труд треба да донесат соодветни одлуки.

Ке се настојува вработените, пензионерите и останатите работни луѓе со ниски приходи по член во домаќинство да се ослободуваат од плаќање на сите видови самопридонеси.

Ке се зголеми нивото на номиналниот износ на социјалната помош на лицата неспособни за работа, деца без родителско старателство, стари лица, материјално необезбедени лица итн.

Со цел да се заштити стандардот на семејствата со ниски приходи, при одобрувањето кредити и стипендии за децата во текот на школувањето понагласено да се имаат предвид социјалните моменти.

Додатокот на деца како облик на општествена заштита ке се обезбедува на приближно ист број деца како и во 1983 година и истиот ке се усогласува според важечките прописи.

Правото на пензиско и инвалидско осигурување ке го остваруваат зголемен број корисници, при што, ке се врши усогласување на овие примања согласно со важечките прописи.

Старосно осигурување на земјоделците ке се остварува согласно со реалните материјални можности.

Во боречко-инвалидската заштита, активноста ке биде насочена кон зачувување и унапредување на стандардот на корисниците на правата од боречко-инвалидската заштита и ке се обезбеди порационално користење на средствата за оваа намена.

16. Развојот на општествените дејности ке се остварува во рамки на договорената политика и расположливите материјални можности.

16.1. Организациите на здружениот труд од општествените дејности ке остваруваат и изедначено задоволување на заедничките и одделните потреби на општеството и работните луѓе и граѓаните; повисок квалитет на услугите и поголем ефект во задоволување на потребите врз рационализирање на мрежата на организациите на здружениот труд во овие дејности и штедење во работењето. Притоа, ке се остварува селективен приод во задоволувањето на потребите и утврдувањето на неопходните приоритети.

Едновремено, ке се остварува натамошно јакнење на доходовните односи и развивање на облици на непосредната размена преку непосредно здружување на трудот и средствата и со учество во заеднички остварен доход.

(1) Во предучилишното воспитание и образование ке се зголеμουва опфатот на децата од предучилишна возраст со воспитно-образовни форми низ воведување пократки и подостапни форми и ке се преземаат мерки за порационално организирање и поквалитетно остварување на неговата воспитно-образовна и згрижувачка функција.

Ке продолжат активностите за создавање услови, за целосно и поквалитетно остварување на задачите на основното воспитание и образование.

Во насоченото образование ке се интензивира усогласувањето на образовните програми, бројот и структурата на учениците и студентите по стру-

ки и занимања со пстрепите и можностите на здружениот труд, реализирање на започнатите измени во средното насочено образование, како и активностите за подобрување на квалитетот и ефикасноста на воспитно-образовната работа во целина.

Во овие рамки ке продолжи реализирањето на мерките за рационализација на мрежата во насоченото образование, а особено на високото.

(2) Ке се создаваат услови за позабрзан развој на науката и за поефикасна примена на научно-истражувачките резултати, со цел да се обезбеди поголем квалитет во вкупното стопанисување со општествени средства, а посебно сврзано со унапредувањето на процесот на производството.

Научно-истражувачката работа ке се насочува пред сè, кон истражување на домашни извори на енергија, развој на домашна технологија, производство на храна и дефицитарни сировини и др.

Ке се остварува поинтензивна и посодржајна соработка меѓу стопанството и науката заради унапредување и усогласување на развојот на научно-истражувачката работа со потребите на здружениот труд и општеството во целина за заедничко преземање мерки и активности за забрзана примена на современата наука и технологија, поголема рационализација во истражувачката работа преку поделба на трудот, специјализација и самоуправни интеграција, како и соработка со научно-истражувачки организации во земјата и во светот.

Иновацијата дејност како значаен фактор на развојот во поголема мерка општествено ке се поддржува и материјално стимулира.

Заради поуспешно остварување на зацртаните правци во развојот на научно-истражувачката дејност потребно е научно-истражувачките организации, високообразовните организации и развојните единици во организациите на здружениот труд меѓусебно да се поврзуваат врз заеднички програми за научно-истражувачката работа порационално да се организират во покрупни научно-истражувачки организации во кои ке ги здружат трудот и средствата.

За ефикасно искористување на средствата што се издвојуваат за развој на науката ке се остварува селективност во изборот и реализирањето на научните проекти.

Ке се пристапи кон изработка на стратегијата на научниот и технолошкиот развој. Со зголемена соработка и координација на овие активности со другите републики и автономни покраини.

(3) Во културата ке продолжи активностите на програмско насочување на дејностите на организациите на здружениот труд од областа на културата и културно-уметничките манифестации. Со селективен приод и утврдување приоритети ке се оствари повисок квалитет на услугите и порационално користење на расположливите средства.

Во овие рамки, приоритет ке се даде на остварувањето на политиката за рамномерна регионална организација и развој на културните дејности во Републиката преку пошироки комуникации на културните вредности и соодветни облици на здружување на организациите на здружениот труд од областа на културата, особено во областа на заштитата на културно-историското наследство.

Во рамките на реалните потреби и можности ке се стимулира творештвото во сите сфери на културата.

Ке се преиспитаат традиционалните културно уметнички манифестации во СР Македонија, вклучувајќи ги и оние од меѓународен карактер, нивниот број, временскиот период на одржување, времетраењето, бројот на учесниците и сл.

(4) Ке се создаваат услови за натамошен развој на системот на јавното и општественото информирање, притоа од посебно значење е да продолжи процесот на материјалното и програмското зајакнување на средствата за јавно информирање.

Информативно пропагандната дејност особено ќе биде насочена кон сестрано и ангажирано толкување на целите на Долгорочната програма за економска стабилизација и на мобилизација на работните луѓе и граѓаните за нејзино доследно спроведување.

(5) Во физичката култура ќе се создаваат услови за поусогласен развој со што ќе се овозможи натамошно зголемување на активностите пред сè преку поголемо вклучување на децата и младината, работните луѓе и граѓаните во спортските и спортско-рекреативните активности.

Едновремено, ќе се обезбеди системот на спортските натпревари, како и бројот и обемот на сите спортски и спортско-рекреативни манифестации да се усогласат со материјалните можности, интереси и потреби.

(6) Ќе се продолжи со создавање услови за унапредување на дејностите од техничката култура и нејзино омасовување меѓу учениците, студентите и рабтниците во организациите на здружениот труд.

(7) Ќе се остварува навремена, порационална и поквалитетна здравствена заштита на населението во Републиката врз поголема ефикасност и подобра организација при укажувањето на здравствените услуги, а особено во превентивната и примарната здравствена заштита.

Ќе се остварува порационална поделба на стручната работа, особено во болничката и специјалистичко-консултативната здравствена заштита. Ќе се остварува и рационализација во изградбата, опремувањето и кадровското екипирање на здравствените објекти преку окрупнување на здравствените региони.

(8) Во социјалната заштита ќе се обезбедува поголема социјална сигурност на сите лица кои имаат потреба од социјална заштита, врз поголема рационализација и оптимално користење на просторот во организациите на здружениот труд од социјалната заштита.

Ќе се создаваат услови за одредена заштита преку вонституционални облици, на лица без семејства и семејна грижа како натамошно унапредување на социјалната работа во месните заедници и ОЗТ со цел постојано следење и согледување на социо-економската положба на населението, вработените и нивните семејства.

(9) Во општествената заштита на децата активността ќе се насочи кон подобрување на опфатеноста на децата во организациите на здружениот труд за згрижување и воспитание, создавање услови за оптимално искористување на постојниот простор со развивање и унапредување на вонституционални облици на воспитание и образование како и кон создавање услови за унапредување и оптимално искористување на капацитетите за одмор и рекреација на децата.

16.2. За остварување на утврдената политика во општествените дејности ќе се преземаат следните мерки и активности:

— Ќе се остварува натамошно јакнење на доходните односи со ширење и збогатување на обличите на стекнувањето на доходот преку непосредно здружување на трудот и средствата и со учество во заеднички остварениот доход меѓу организациите од материјалното производство и од општествените дејности;

— Ќе се преиспитаат програмите за работа и развој на организациите на здружениот труд од одделните општествени дејности од страна на корисниците на услугите и врз селективна политика, ќе се утврдат неопходните и неодложните приоритети;

— Ќе се преиспита мрежата на организациите на здружениот труд од општествените дејности и оправданоста од постоењето на одделни организации на здружениот труд од општествените дејности и ќе се предложат рационални решенија;

— Ќе се преиспита организационата поставеност на самоуправните интересни заедници од општествените дејности и ќе се преземат мерки за рационализација на мрежата, кадрите и опремата и низно заедничко искористување заради усогласување на општите општествени и на заедничките потреби со материјалните можности;

— Ќе се настојува да се обезбеди поголема примена на економските законитости во општествените дејности, со објективизирање на елементите на цената на услугите и со утврдување на општествени нормативи и стандарди за квалитетот на услугите. Едновремено, ќе се утврдат мерки и критериуми за економска партиципација при користењето на услугите каде што тоа е можно и кај што може да се остварат определени ефекти

17. За остварување на политиката на порамномерен регионален развој на Републиката и на побрз развој на стопански недоволно развиените краишта, доследно ќе се спроведуваат дотворените мерки и ќе се преземаат други мерки и активности.

Ќе се интензивира процесот на здружување на трудот и средствата врз доходни односи на организациите на здружениот труд на поширокото подрачје на Републиката, а особено во стопански недоволно развиените краишта.

За оваа цел, Републиката и општините ќе утврдат поттикнувачки мерки од даночната, комуналната политика и друго.

При донесувањето на инвестициони одлуки ќе се врши селективен избор на програми, пред сè на оние кои се извозно ориентирани, за зголемување на производството на храна и програми кои се потпираат врз користењето на домашни сировини и кои обезбедуваат поголема вработеност и доходот по ангажирани средства и не се високо зависни од енергија.

Со цел за побрз развој на стопански недоволно развиените краишта ќе се подготви комплексна програма, со која покрај дисперзија на погони од поголемите организации на здружениот труд, ќе бидат содржани и аспекти на развојот и на подрачјето на пограничниот појас и определените ридско-планински реони, здружувањето на трудот и средствата по основа на Фондот на Федерацијата и од други средства.

Средствата на Републичкиот фонд првенствено ќе се насочат за забрзано завршување на инвестициите во тек и за изградба на објектите за кои се олагани траншите заради недостиг на средства. Истовремено, активността на банките треба да биде насочена и кон одобрување на нови кредити по досега поднесените барања и кон поддржување на нови инвестиции и зафати.

За поттикнување на развојот на пограничниот појас и определените ридско-планински реони доследно ќе се спроведуваат мерките утврдени со Општествениот договор за позабрзан развој на определените подрачја во граничниот појас и ридско-планинските реони во Републиката.

18. Ќе се преземат активности за преиспитување, измени и дополнување на урбанистичките планови, заради нивно усогласување со плановите за просторниот развој, водејќи при тоа сметка за рационално користење на обработливото земјиште, како и за реконструкција на старите градски делови.

Ќе продолжи следењето на квалитативните и квантитативните промени на земјиштето, водата и воздухот и ќе се изврши договарање и спогодување меѓу организациите на здружениот труд за рационално заедничко користење на опремата и учество во работата, како и за зголемување на бројот на мерните места и мострите.

Заради заштита на човековата околина, неопходно е организациите на здружениот труд да преземаат мерки и активности за остварување на обврските утврдени со прописите и да обезбедат функционирање и одржување на постојните и изградба на нови системи за пречистување на отпадните материји.

19. Активноста во развојот на општонародната одбрана и општествената самозаштита ќе биде насочена кон натамошна модернизација и остварување на задачите кои непосредно придонесуваат за јакнење на вкупната одбранбена способност на земјата и развивање на системот на општествената самозаштита, како трајна и уставна функција и составен дел на редовната дејност на секој субјект.

Во територијалната одбрана приоритет ќе се даде на натамошното јакнење на борбената обука, набавката на посовремено оружје и опрема и на уредување на територијата и изградба на магацински простор.

Ќе се продолжи со натамошно материјално-техничко опремување, омасовување и обучување на единиците и штабовите на цивилната заштита, опремување и оспособување на службата за набљудување и известување и на врските за раководење.

Ќе се интензивираат активностите сврзани со остварувањето на подготовките на стопанството и општествените дејности заради нивно оспособување за вршење на дејноста во услови на војна.

Преку поголемо ангажирање и модернизација на постојните, и со вклучување на нови капацитети, ќе се оствари зголемен обем и асертиман на производството и вршење на услуги за потребите на вооружените сили.

Во општествената самозаштита активноста ќе биде насочена кон остварување на непосредно учество на работните луѓе и граѓаните во организациите на здружениот труд, месните заедници и во другите самоуправни организации и заедници во остварувањето на мерките на одбранбено-заштитниот механизам заради заштита на уставниот поредок, спротивставување на дејствувањето на внатрешниот и надворешниот непријател, активирање на сите самоуправни механизми за зголемување на одговорноста и дисциплината во одбраната на системот на социјалистичкото самоуправање и натамошно развивање на самоуправните процеси во остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација.

Во рамките на безбедноста ќе се остварува натамошна модернизација на опремата и специјалните средства за посебни намени и ќе се врши оспособување и обучување на органите за внатрешни работи и за извршување на нивната функција и во најсложени мирновременски и воени услови.

Финансирањето на општонародната одбрана и општествената самозаштита ќе се остварува спрема утврдената политика за создавање на материјални и други услови за остварување и развој на општонародната одбрана и општествената самозаштита.

*
* * *

Сите носители на планирањето, тргнувајќи од определбите на Долгорочната програма за економска стабилизација и потребата од усогласување на развојот утврден во плановите за овој петгодишен период со барањата на стабилизација, имајќи ги предвид остварените резултати, присутните проблеми и неповолните тенденции во општествената репродукција и раководејќи се од насоките на политиката на општествено-економскиот развој на СР Македонија утврдени со оваа Резолуција, во

своите резолуции и програми за работа и развој поблиску ќе ги утврдат задачите и мерките за акција во 1984 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 08-3520
28 декември 1983 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепналковски, с. р.

Претседател
на Соборот на општините,
Сервет Салиу, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Банчо Близнаковски, с. р.

572.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНА
ЗАБРАНА НА РАСПОЛАГАЊЕТО СО ДЕЛ
ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА НА ОПШТИ-
НИТЕ, РЕПУБЛИКАТА И НА САМОУПРАВНИТЕ
ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ
ДЕЈНОСТИ ЗА ПОТРОШУВАЧКАТА ВО 1984
ГОДИНА**

Се прогласува Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 декември 1983 година.

Бр. 08-3519
28 декември 1983 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

З А К О Н

**ЗА ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА НА РАСПОЛАГА-
ЊЕТО СО ДЕЛ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА
НА ОПШТИНИТЕ, РЕПУБЛИКАТА И НА САМО-
УПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ОП-
ШТЕСТВЕНИТЕ ДЕЈНОСТИ ЗА ПОТРОШУВАЧ-
КАТА ВО 1984 ГОДИНА**

Член 1

Со овој закон се уредува привремената забрана на располагањето со дел од општествените средства утврдени со Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општествено-политичките заедници и

на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/83) и се определува селективен пораст на средствата на буџетот на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности.

Член 2

Забраната на располагањето со дел од средствата на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година се утврдува во процент на можен пораст на приходите во однос на потрошувачката утврдена со закон, со исклучок на остварените приходи од населението и тоа:

— приходите на општинските буџети, заедно со дополнителните средства од Републиката	до 16,0%
— приходите на Републичкиот буџет заедно со дополнителните средства од Федерацијата	до 11,5%
— Републичката самоуправна интересна заедница за основно образование	до 19,0%
— Републичката заедница на насоченото образование	до 20,2%
— Републичката заедница на научните дејности	до 28,4%
— Републичката самоуправна интересна заедница за општествена заштита на децата	до 23,7%
— Републичката самоуправна интересна заедница за социјална заштита	до 24,0%
— Самоуправната интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија (без средствата за пензии и инвалидни со додатоци и придонеси)	до 16,0%
— општинските самоуправни интересни заедници за здравство и здравствено осигурување	до 22,2%
— општинските самоуправни интересни заедници за општествена заштита на децата	до 17,8%
— општинските самоуправни интересни заедници за основно образование, заедно со дополнителните средства од Републичката самоуправна интересна заедница за основно образование	до 19,0%
— општинските самоуправни интересни заедница за култура	до 17,0%
— општинските самоуправни интересни заедници за физичка култура	до 16,0%
— општинските самоуправни интересни заедници за вработување	до 18,8%
— општинските самоуправни интересни заедници за социјална заштита	до 23,7%

Член 3

Во Републичката самоуправна интересна заедница за здравство ќе се обезбедат до 200 милиони динари за солидарно остварување на задолжителните видови здравствена заштита на населението.

Член 4

Со самоуправни спогодби меѓу општинските самоуправни интересни заедници од општествените дејности, најдоцна до крајот на месец јануари 1984 година, можат да се определат и поинакви проценти од утврдените во член 2 на овој Закон, со тоа што вкупниот износ да не го надмине дозволеният пораст на средствата утврден со овој закон.

Член 5

Се овластува републичкиот секретар за финансии, по потреба, да донесе поблиски прописи за примената на овој закон.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

573.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И НАСОЧУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ПРОИЗВОДСТВО И ЗА КОМПЕНЗАЦИЈА НА ЦЕНАТА НА НЕКОИ ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ

Се прогласува Законот за обезбедување и насочување на средствата за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 декември 1983 година.

Бр. 08-3484

28 декември 1983 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Благеја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И НАСОЧУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ПРОИЗВОДСТВО И ЗА КОМПЕНЗАЦИЈА НА ЦЕНАТА НА НЕКОИ ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ

Член 1

Со овој закон се уредува начинот на обезбедувањето и насочувањето на средствата за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи.

Член 2

Средствата за намените од член 1 на овој закон се обезбедуваат со издвојување на дел од доходот на организациите на здружениот труд.

Член 3

Средствата се користат за:

- премии за пченица, рж, сончоглед, маслодајна репка, соја, шеќерна репка и млеко;
- учество во финансирањето на некои активности за поттикнување на производството на млеко;
- компензација на цената на минерални губрива;
- компензација на цената на некои прехранбени производи;

ЗАКОН
ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И НАСОЧУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА
РАЗВОЈОТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ПРОИЗВОДСТВО И ЗА КОМПЕНЗАЦИЈА НА
ЦЕНАТА НА НЕКОИ ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ

("Службен весник на СРМ" бр.37 од 30 декември 1983 г.)

Член 1

Со овој закон се уредува начинот на обезбедувањето и насочувањето на средствата за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи.

Член 2

Средствата за намените од член 1 на овој закон се обезбедуваат со издвојување на дел од доходот на организациите на здружениот труд.

Член 3

Средствата се користат за:

- премии за пченица, 'рж, сончоглед, маслодајна репка, соја, шеќерна репка и млеко;
- учество во финансирањето на некои активности за поттикнување на производството на млеко;
- компензација на цената на минерални ѓубрива;
- компензација на цената на некои прехранбени производи; — покривање на курсни разлики за увоз на пченица и сурово масло за јадење, и
- надоместок на дел од каматата по кредитите во земјоделството.

Член 4

Средствата ќе се користат според Годишната програма што ја донесува Собранието на СР Македонија.

Со Годишната програма се утврдуваат поблиските намени како и критериумите и услугите за користење на средствата.

За извршување на Годишната програма се грижи Извршниот совет на Собранието на СР Македонија.

Член 5

Средства издвојуваат основните организации на здружениот труд, работните организации кои во својот состав немаат организации на здружен труд, земјоделските и други задруги, договорните организации на здружениот труд, работните заедници што во организациите на здружениот труд вршат определени работи од заеднички интерес за основните организации во нивниот состав, работните заедници што таквите работи ги вршат за земјоделска и друга задруга, деловните заедници, банките, заедниците за осигурување имоти и лица и други финансиски организации и други форми на здружување на трудот и средствата (основна организација и друга самоуправна организација и заедница), кои во Одлуката за единствена класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ", број 34/76, 62/77, 72/80 и 77/82) се распоредени во областа од 01 до 11, и во областа 12, подгрупа 120363 — Издајмување и дистрибуција на филмови.

—Средства за намената од член 1 на овој закон издвојуваат и основните организации и другите самоуправни организации и заедници чие седиште се наоѓа во друга социјалистичка република или социјалистичка автономна покраина за доходот што го остваруваат во делот од организацијата, односно заедницата, која трајно врши дејност на територијата на Социјалистичка Република Македонија.

Под трајно вршење на дејноста се подразбира вршење на дејноста најмалку 6 месеци, односно 3 месеци — ако дејноста се врши сезонски.

Член 6

Основица за издвојување на средствата од член 2 на овој закон претставува основницата за

пресметување на данокот од доход на организациите на здружениот труд.

Член 7

Обврзниците од член 5 на овој закон, пресметуваат и ги издвојуваат средствата по стапка од 1,5% и од основницата утврдена со член 6 на овој закон, освен обврзниците што издвојуваат средства по следниве стапки и тоа:

— по стапка од 3,5% и обврзниците од областа 07-Трговија, гранката 0703-Надворешна трговија;

— по стапка од 3% — обврзниците од областа 11 — Финансиски, технички и деловни услуги, освен гранката 1105-Геолошки истражувања;

— по стапка од 2% — обврзниците од областа 07-Трговија, гранката 0702-Трговија на големо, освен подгрупата 0702127-Лекови и санитарски материјал;

— по стапка од 1% — обврзниците од областа 01-Индустија и рударство гранките: 0122-Производство на режана граѓа и плочи, 0123-Производство на финални производи од дрво, 0130-Производство на прехранбени производи, областите 02-Земјоделство и рибарство, 03-Шумарство, 04-Водостопанство, 05-Градежништво, од областа 06-Сообраќај и врски гранката 0601-Железнички сообраќај, од областа 07-Трговија групата 07011-Трговија на мало со прехранбени производи и подгрупата 070227-Лекови и санитарски материјал, областа 08-Угостителство и туризам, к

— по стапка од 0,10% — обврзниците од областа 01-Индустија и рударство од подгрупата 010102-Производство на термоелектрична енергија и гранката 0102-Производство на јаглен.

Член 8

Средствата од член 2 на овој закон се уплатуваат на посебна републичка сметка — Средства за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи.

Член 9

Во однос на пресметувањето и уплатувањето на средствата се применуваат одредбите од Законот за данокот од доход на организациите на здружениот труд.

Член 10

Републичкиот секретар за финансии, по потреба, ќе донесе поблиски прописи за начинот на пресметувањето и уплатувањето на средствата.

Член 11

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Социјалистичка Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

— покривање на курсни разлики за увоз на пченица и сурово масло за јадење, и

— надоместок на дел од каматата по кредитите во земјоделството.

Член 4

Средствата ќе се користат според Годишната програма што ја донесува Собранието на СР Македонија.

Со Годишната програма се утврдуваат поблиските намени како и критериумите и услугите за користење на средствата.

За извршување на Годишната програма се грижи Извршниот совет на Собранието на СР Македонија.

Член 5

Средства издвојуваат основните организации на здружениот труд, работните организации кои во својот состав немаат организации на здружен труд, земјоделските и други задруги, договорните организации на здружениот труд, работните заедници што во организациите на здружениот труд вршат определени работи од заеднички интерес за основните организации во нивниот состав, работните заедници што таквите работи ги вршат за земјоделска и друга задруга, деловните заедници, банките, заедниците за осигурување имоти и лица и други финансиски организации и други форми на здружување на трудот и средствата (основна организација и друга самоуправна организација и заедница), кои во Одлуката за единствена класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ“, број 34/76, 62/77, 72/80 и 77/82) се распоредени во областа од 01 до 11, и во областа 12, подгрупа 120363 — Изнајмување и дистрибуција на филмови.

Средства за намената од член 1 на овој закон издвојуваат и основните организации и другите самоуправни организации и заедници чие седиште се наоѓа во друга социјалистичка република или социјалистичка автономна покраина за доходот што го остваруваат во делот од организацијата, односно заедницата, која трајно врши дејност на територијата на Социјалистичка Република Македонија.

Под трајно вршење на дејноста се подразбира вршење на дејноста најмалку 6 месеци, односно 3 месеци — ако дејноста се врши сезонски.

Член 6

Основица за издвојување на средствата од член 2 на овој закон претставува основницата за пресметување на данокот од доход на организациите на здружениот труд.

Член 7

Обврзниците од член 5 на овој закон, пресметуваат и ги издвојуваат средствата по стапка од 1,5% од основницата утврдена со член 6 на овој закон, освен обврзниците што издвојуваат средства по следниве стапки и тоа:

— по стапка од 3,5% обврзниците од областа 07-Трговија, гранката 0703-Надворешна трговија;

— по стапка од 3% — обврзниците од областа 11 — Финансиски, технички и деловни услуги, освен гранката 1105-Геолошки истражувања;

— по стапка од 2% — обврзниците од областа 07-Трговија, гранката 0702-Трговија на големо, освен подгрупата 070227-Лекови и санитарски материјал;

— по стапка од 1% — обврзниците од областа 01-Индустрија и рударство гранките: 0122-Производство на режана граѓа и плочи, 0123-Производство на финални производи од дрво, 0130-Производство на прехранбени производи, областите 02-Земјоделство и рибарство, 03-Шумарство, 04-Водоствопанство, 05-Градежништво, од областа 06-Сообраќај и врски гранката 0601-Железнички сообраќај, од областа 07-Трговија групата 07011-Трговија

на мало со прехранбени производи и подгрупата 070227-Лекови и санитарски материјал, областа 08-Угостителство и туризам, и

— по стапка од 0,10% — обврзниците од областа 01-Индустрија и рударство од подгрупата 010102-Производство на термоелектрична енергија и гранката 0102-Производство на јаглен.

Член 8

Средствата од член 2 на овој закон се уплатуваат на посебна републичка сметка — Средства за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи.

Член 9

Во однос на пресметувањето и уплатувањето на средствата се применуваат одредбите од Законот за данокот од доход на организациите на здружениот труд.

Член 10

Републичкиот секретар за финансии, по потреба, ќе донесе поблиски прописи за начинот на пресметувањето и уплатувањето на средствата.

Член 11

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

574.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИРАЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ И РЕПУБЛИКАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 декември 1983 година.

Бр. 08-3511

28 декември 1983 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИРАЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ И РЕПУБЛИКАТА

Член 1

Во Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката („Службен весник на СРМ“, бр. 44/77), во член 6, ставот 2 се брише.

Член 2

Во член 16, став 1 зборот „овој“ се брише.

Член 3

Во член 22, член 44, став 1, член 62, член 63, став 1 и 2, и во член 71 зборовите: „надлежниот орган за буџетот“ се заменуваат со зборовите: „органот на управата надлежен за работите на финансиите“.

Член 4

Член 23 се менува и гласи:
„Одредбите на овој закон се однесуваат и на Градот Скопје, доколку со одделен закон не е поинаку определено.“

Член 5

Во член 24, точка а), потточка 1 зборот „на“ се заменува со зборот „од“.

Член 6

Во член 25, точка а), потточка 1 зборот „на“ се заменува со зборот „од“, а по потточката б се додаваат две нови потточка кои гласат:

- б-а — данок на приходи од имот,
- б-б — данок на добивка од игри на среќа“.

Член 7

Член 30 се менува и гласи:
„Нацртот на буџетот го изготвува органот на управата надлежен за работите на финансиите врз основа на: планот на приходите; програмите за работа на органите на управата со плановите на потребните средства за нивното извршување; потребите од обезбедување на средства на организациите што вршат работи од општ интерес за општината, односно Републиката за кои средства се обезбедуваат во буџетот за извршување на определени задачи или вршење на дејности; на општествено-политичките и општествените организации за кои средства се обезбедуваат во буџетот; на самоуправниите интересни заедници на кои им се обезбедуваат средства во буџетот во согласност со посебен закон, односно со одлука на собранието на општината, како и потребите на носителите на средствата за посебни намени што се финансираат од буџетот“.

Член 8

Во член 37, ставот 1 се менува и гласи:
„Извршувањето на буџетот се врши со одделен закон, односно одлука.“

Член 9

Членовите 40 и 42 се бришеат.

Член 10

Во член 41 зборовите: „може да“ се заменуваат со зборовите: „по правило“.

Член 11

Во член 43, став 1, ред 4 зборовите: „старешината на тој орган како наредбодател“ се заменуваат со зборовите: „функционерот кој раководи со органот што е корисник на средствата на буџетот“.

Во став 2 зборовите: „старешината на органот“ се заменуваат со зборот „функционерот кој раководи со органот“.

Член 12

Во член 44, став 1 зборовите: „извештај за извршување на буџетот“ се заменуваат со зборовите: „повремени извештаи“.

Став 2 се брише.

Член 13

Во член 45, став 3 зборовите: „старешината на надлежниот орган за буџетот“ се заменуваат со зборовите: „функционерот кој раководи со органот на управата надлежен за работите на финансиите“.

Член 14

Глава „IV Завршна сметка за извршување на буџетот“ со членовите 46 до 51 се менува и гласи:

„IV Завршна сметка за извршување на буџетот.“

Член 46

За извршување на буџетот, по истекот на годината за која е донесен, се донесува завршна сметка за извршување на буџетот.

Завршната сметка за извршување на буџетот ја донесува собранието на општината, односно на Републиката.

Член 47

Завршната сметка за извршување на буџетот се состои од општ и посебен дел.

Во општиот дел на завршната сметка за извршување на буџетот се искажуваат: вкупниот износ на планираните и остварените приходи; вкупниот износ на планираните и остварените расходи; износ на издвоените средства во постојаната резерва; разликата меѓу остварените приходи и расходи и распоредот на остварените вишоци на приходи, односно начинот на покривањето на дефицитот на буџетот.

Општиот дел на завршната сметка за извршување на буџетот содржи и биланс за извршување на буџетот во кој се искажуваат планираните и остварените приходи по видови и нивниот распоред по намени, одредби за висината на ненамирените обврски и состојби на постојаната резерва на општината, односно на Републиката.

Посебниот дел на завршната сметка за извршување на буџетот го содржи, во рамките на извршувањето на буџетот, планираниот и извршениот распоред на приходи по корисници и носители на средства по основи и поблиски намени, на начин искажан во посебниот дел на буџетот.

Кон Завршната сметка за извршување на буџетот се прилага и извештај за извршувањето на буџетот.

Член 48

Предлогот на завршната сметка за извршување на буџетот го изготвува органот на управата надлежен за работите на финансиите, најдоцна до 15 март во годината за претходната година, врз основа на податоците од книговодствената евиденција за извршување на буџетот и податоците за користењето на средствата на посебните сметки.

Член 49

Службата на општественото книговодство е должна да изврши преглед на завршната сметка за извршување на буџетот и да достави извештај на органот на управата надлежен за работите на финансиите најдоцна до 30 март.

Член 50

Предлогот на завршната сметка за извршување на буџетот го утврдува извршниот совет на собранието на општината, односно на Републиката и заедно со извештајот на Службата на општественото книговодство од член 49 на овој закон го доставува на собранието на општината, односно на Републиката.

Член 51

Општиот дел на завршната сметка за извршување на буџетот се објавува на начинот на кој се објавуваат законите, односно одлуките на собранието на општината.“

Член 15

Во член 52, ставот 5 се менува и гласи:

„Во основицата за пресметување на средствата за постојаната резерва, според став 1 на овој член, не влегуваат средствата што општината односно Републиката ги дава на друга општествено-политичка заедница, односно самоуправни интересна заедница“.

Член 16

Во член 53, став 1, точка 2, ред 5 по зборот „штетници“ се става записка и се додаваат зборовите: „за отстранување на последиците од поплави, пожари, земјотреси и други елементарни непогоди“.

По ставот 3 се додава нов став, кој гласи:

„По исклучок, средствата од постојаната резерва можат да се користат и за позајмици на други општествено-политички заедници или на самоуправни интересни заедници за намиравање на други потреби од општ општествен интерес, со рок на враќање до две години.“

Член 17

Член 72 се менува и гласи:

„Заради обезбедување законитост во пресметувањето и уплатувањето на приходите во буџетот на општините, односно Републиката и наменското користење на буџетските средства органот на управата надлежен за работите на финансиите врши управен надзор.“

Ако во постапката на управниот надзор се утврдат незаконности, органот од став 1 на овој член ќе донесе решение за отстранување на незаконностите, односно ќе поднесе пријава до надлежниот орган за преземање мерки поради повредата на важечките прописи.“

Член 18

Член 73 се менува и гласи:

„Републичкиот секретар за финансии по потреба донесува публички прописи за начинот на изготвувањето на буџетот и изготвувањето на завршната сметка за извршување на буџетот“.

Член 19

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

575.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПШТЕСТВЕНИОТ ПРАВОБРАНИТЕЛ НА САМОУПРАВУВАЊЕТО

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за општествениот правобранител на самоуправањето;

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 28 декември 1983 година.

Бр. 08-3506

28 декември 1983 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПШТЕСТВЕНИОТ ПРАВОБРАНИТЕЛ НА САМОУПРАВУВАЊЕТО

Член 1

Во Законот за општествениот правобранител на самоуправањето („Службен весник на СРМ“ број 47/75 и 6/81), во член 12 зборовите: „освен ако повредата на општествената сопственост се врши преку акт или дејствие со кое е заснован правен однос со трето лице“ се бришат.

Член 2

Во член 16 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Кога е поднесено барање од став 1 на овој член, актот или дејствието не може да се извршува додека надлежниот суд односно другиот надлежен орган не донесе одлука по поднесеното барање.“

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 3

Во член 17 став 1 по зборовите: „самоуправно здружениот труд“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Став 2 се брише.

Досегашниот став 3 станува став 2.

Член 4

Во член 18 став 1 по зборовите: „на органите на управувањето“ се додаваат зборовите: „односно собир на работниците“, а по зборовите: „на овластениот орган“ се додаваат зборовите: „односно собирот на работниците“.

Во ставот 2 по зборот „седница“ се додаваат зборовите: „односно собир“.

По ставот 2 се додава нов став 3 кој гласи:

„Ако мислењето од став 2 на овој член не биде доставено во рок од 15 дена од применото барање општествениот правобранител на самоуправањето може самиот да ја свика седницата, односно собирот од став 1 на овој член“.

Член 5

Во член 19 по зборовите: „се должни“ се додаваат зборовите: „веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на поднесениот предлог“.

Член 6

Во член 27 став 1 по зборот „права“ се додаваат зборовите: „на работните луѓе“.

Член 7

Во член 35 став 1 точката на крајот се брише и се додаваат зборовите: „и од Републичкиот општествен правобранител на самоуправањето“.

Член 8

Во член 36 став 1 по зборот „има“ се додаваат зборовите: „еден или повеќе“, а зборот „заменик“ се заменува со зборот „заменици“.

По ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи: „Бројот на замениците на Републичкиот општествен правобранител на самоуправањето го утврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Во ставот 2 кој станува став 3 зборот „заменикот“ се заменува со зборот „Замениците“, а зборот „го“ се заменува со зборот „ги“.

Член 9

Член 37 се брише.

Член 10

Во член 38 став 1 по зборот „има“ се додаваат зборовите: „еден или повеќе“, а зборот „заменик“ се заменува со зборот „заменици“.

По ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Бројот на замениците на општинскиот општествен правобранител на самоуправавањето го утврдува собранието на општината, односно собранијата на две или повеќе општини“.

Во ставот 2 кој станува став 3, зборот „заменик“ се заменува со зборот „замениците“, а зборот „го“ се заменува со зборот „ги“.

Член 11

Член 39 се брише.

Член 12

Во член 40 се додава нов став 1 кој гласи:

„Заменикот на општествениот правобранител на самоуправавањето ги врши работите што ќе му ги определи општествениот правобранител на самоуправавањето“.

Во ставот 1, кој станува став 2 по точката се додаваат зборовите: „Ако општествениот правобранител на самоуправавањето има повеќе заменици, го заменува заменикот што тој ќе го определи“.

Ставовите 2 и 3 се бришат.

Член 13

Во член 41 ставот 1 се брише.

Во ставот 2, кој станува став 1 зборот „помошник“ се заменува со зборот „заменик“, по зборот „правник“ се става записка, а зборовите: „со положен правосуден испит, кој е“ се бришат.

По ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„По исклучок од став 1 на овој член, доколку има повеќе заменици, еден од замениците на општествениот правобранител на самоуправавањето може да биде именуван државјанин на СФРЈ со завршен економски факултет кој ги исполнува другите услови од став 1 на овој член“.

Член 14

Во член 42 ставот 1 се менува и гласи:

„Општествениот правобранител на самоуправавањето се именува за време од четири години и може да биде именуван најмногу двапати еднопдуто на истата функција“.

Во ставот 2 зборот „помошникот“ се заменува со зборот „заменикот“.

Член 15

Во член 44 ставот 3 се брише.

Член 16

По член 46 се додава нов член 46-а кој гласи:

„Член 46а

Службеното својство на општествените правобранители на самоуправавањето и на нивните заменици се докажува со легитимација.

Легитимацијата на општествените правобранители на самоуправавањето и на нивните заменици им ја издава Републичкиот општествен правобранител на самоуправавањето.

Се овластува Републичкиот општествен правобранител на самоуправавањето да го пропише образецот на легитимацијата и да ја води евиденцијата на издадените легитимации“.

Член 17

Во член 51 во став 1, точката на крајот се брише и се додаваат зборовите: „како и други стручни соработници кои имаат завршено високо образование“.

Член 18

Член 54 се менува и гласи:

„Програмата за работа на општествениот правобранител на самоуправавањето ја донесува општествениот правобранител на самоуправавањето по прибавено мислење од работната заедница и му ја поднесува на собранието на соодветната општествено-политичка заедница на усвојување“.

Член 19

Член 55 и 56 се бришат.

Член 20

Во член 44 став 1, член 47 став 1, 2 и 5, член 48 став 1 и 2, член 49 став 1 и член 53 зборовите: „и помошник“ се бришат, а записката пред зборот „неговиот“ се заменува со сврзникот „и“.

Во член 44 став 2 и член 47 став 2 и 3 зборовите „и помошникот“ се бришат.

Член 21

По член 60 се додава нова глава IV „Казнени одредби“ со два нови члена 60а и 60б кои гласат:

Глава IV

„Казнени одредби

Член 60а

Со парична казна до 50.000 динари за прекршок ќе се казни самоуправни и друга организација и заедница што не го известила општествениот правобранител на самоуправавањето во рокот утврден со член 19 на овој закон.

Член 60б

Со парична казна до 5.000 динари за прекршок ќе се казни одговорното лице во самоуправни и друга организација и заедница ако:

— не се јави на поканата на општествениот правобранител на самоуправавањето заради давање изјави и потребни известувања во постапката за утврдување повредата на самоуправните права на работните луѓе и на општествената сопственост (член 20 став 3);

— до оневозможи општествениот правобранител на самоуправавањето да изврши увид во дејноста и документацијата на самоуправните и други организации и заедници (член 21 став 2);

— не ги достави потребните известувања и податоци односно не му ги стави на увид, самоуправните акти на општествениот правобранител на самоуправавањето (член 21 став 2)“.

Член 22

Досегашната глава IV „Преодни и завршни одредби“ станува глава V.

Член 23

По член 64 се додаваат два нови члена 64а и 64б кои гласат:

„Член 64а

Општествен правобранител на самоуправавањето кој на денот на влегувањето во сила на овој закон, на таа функција поминал повеќе од 4 години, мандатот му трае до истекот на времето за кое е именуван и не може повторно да биде именуван на истата функција.

Општествениот правобранител на самоуправавањето кој на денот на влегувањето во сила на овој закон, на таа функција поминал помалку од четири години, мандатот му трае до истекот на четири години од денот на именувањето и може да биде именуван уште еднаш на истата функција.

Член 64б

Помошникот на општествениот правобранител на самоуправавањето кој на денот на влегувањето во сила на овој закон е затекнат на оваа функција, а нема да биде именуван за заменик според одредбите на овој закон, продолжува да работи како помошник на општествениот правобранител на самоуправавањето до истекот на мандатот за кој е именуван“.

Член 24

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на СРМ да утврди пречистен текст на Законот за општествениот правобранител на самоуправањето.

Член 25

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

576.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА ИЗВОЗОТ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за обезбедување средства за поттикнување на извозот,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 декември 1983 година.

Бр. 08-3485

28 декември 1983 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Бошко Станковски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА ИЗВОЗОТ

Член 1

Во Законот за обезбедување средства за поттикнување на извозот („Службен весник на СРМ“, број 7/83), во член 5 стапката „2,5“ се заменува со стапка „0,5“.

Член 2

Во член 10 и член 12 бројката „1983“ се заменува со бројката „1984“.

Член 3

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

577.

Врз основа на член 71 од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство („Службен лист на СФРЈ“, број 23/83), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 28 декември 1983 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВКУПНИОТ ИЗНОС НА ДЕВИЗИТЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РЕПУБЛИКАТА И НА ОПШТИНИТЕ ЗА 1984 ГОДИНА

Член 1

За потребите на Републиката и на општините во 1984 година, се утврдува вкупен износ на девизи во динарска противвредност од 1.280.000.000 динари, сметано по курсот од 124,8 динари за еден САД долар.

Член 2

Средствата од член 1 на оваа Одлука се распоредуваат за:

1. стоковни плаќања	878,3 мил. динари;
2. нестоковни плаќања	108,3 мил. динари;
3. отплата на ануитети	194,9 мил. динари;
4. непредвидени и недоволно предвидени расходи (девизна резерва)	98,5 мил. динари.

Член 3

Средствата се обезбедуваат од девизите што основните организации на здружениот труд ги задржуваат според член 68 од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство.

Член 4

Износот на девизите и правото на купување на девизи за потребите на општините и Републиката, односно за нивните органи и организации ќе ги утврди, по одделни намени и корисници, Извршниот совет на Собранието на СР Македонија.

Член 5

До утврдувањето на распоредот на девизите според член 4 од оваа одлука се овластува републичкиот секретар за финансии да може да одобрува користење на средства по барање на одделни корисници, кои во секој поединечен случај не го надминуваат износот од 150.000 динари.

Член 6

Со девизите од член 1 на оваа одлука може да се вршат плаќања до 31 декември 1984 година.

Член 7

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 08-3490

28 декември 1983 година

Скопје

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
д-р инж. Илија Черепналковиќ, с. р.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

ЗАЕДНИЦА НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

336.

Врз основа на член 122 став 1 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на СРМ“ бр. 18/73) и член 142 точка 6 од Статутот на Самоуправната интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, донесен на седницата одржана на 22 јуни 1983 година, Собранието на Самоуправната интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 24 ноември 1983 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА СТАПКАТА НА ОСНОВНИОТ ПРИДОНЕС ЗА ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Стапката на основниот придонес за пензиско и инвалидско осигурување се утврдува на 10,5 отсто.

Како основица за пресметување и плаќање на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување се зема остварениот личен доход на работниците во организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Член 2

За осигурениците за кои се утврдува само чист личен доход придонесот за пензиско и инвалидско осигурување се пресметува и плаќа од чистиот личен доход со примена на пресметана стапка за чист личен доход врз основа на збирот на републичките и општинските стапки на придонесите од личниот доход.

Член 3

Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ по дадената согласност од Собранието на СР Македонија, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

Бр. 02-3068/1

24 ноември 1983 година

Скопје

Претседател,
д-р Тихомир Милев, с. р.

РЕПУБЛИЧКА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ

337.

Врз основа на член 35 од Законот за старосно осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ бр. 15/78) и член 26 став 1 точка 8 од Статутот на Републичката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците („Службен весник на СРМ“ бр. 21/82), а во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Републичката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците, на седницата одржана на 13 декември 1983 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ ВАЖНОСТА НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ФИКСНИОТ ИЗНОС И СТАПКАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА СТАРОСНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ

Член 1

Се продолжува важноста на Одлуката за утврдување на фиксниот износ и стапката на придонесот за старосно осигурување на земјоделците број 01-367 од 9 декември 1982 година („Службен весник на СРМ“ бр. 49/82) и во 1984 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“, а ќе се применува од 1 јануари 1984 година.

Бр. 01-253

13 декември 1983 година

Скопје

Потпретседател,
Шамеран Јусуфи, с. р.

Обласен дел

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОПШТИНСКИ СУД ВО ТЕТОВО

Пред овој суд се води спор за сопственост врз основа на купопродажба по тужбата на тужителот Слободан Стерјовски од Тетово, против тужениот Илија Кочевик од Тетово, ул. „Прохор Пчински“ бр. 55, а сега со непозната адреса. Вредност на спорот 80 н. динари.

Се повикува тужениот Илија Јакимов Кочевик од Тетово, ул. „Прохор Пчински“ бр. 55, да се јави во судот во рок од 30 дена од објавувањето на огласот или да определи овој полномошник кој ќе се грижи за неговите права и интереси во постапката. Во спротивно судот ќе му постави привремен застапник.

Од Општинскиот суд во Тетово, П. бр. 1440/83.
(153)

Пред Општинскиот суд во Тетово се води спор за надомест на штета по тужбата на Раиф Шакири од Тетово, ул. „Мирче Ацев“ бр. 46, против тужените Сејдии Гарип Арслан, малолетник, застапуван од законскиот застапник Сејдии Гарип; Сејдии Цевдет Адил, малолетник, застапуван од законскиот застапник Сејдии Цевдет од Тетово, ул. „Орце Николов“ бр. 32 и др.

Се повикуваат тужените да се јават во Општинскиот суд во Тетово во рок од 30 дена од објавувањето на огласот или во истиот рок да одредат полномошник. Во спротивно ќе им биде поставен привремен старател преку Центарот за социјални работи — Тетово.

Од Општинскиот суд во Тетово, П. бр. 1713/83.
(154)

РЕГИСТАР НА ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД

Окружниот стопански суд во Штип со решението Фи. бр. 189 од 6. XI. 1982 година, на регистарска влошка бр. 1-41-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на овластените лица за застапување на Централното основно училиште „Славчо Стојменски“, Ц. О. — Вилица со следните податоци: Досегашниот в. д. директор Тодор Димитров е именуван за директор на ЦОУ „Славчо Стојменски“ — Вилица.

Уписот се изврши во регистарот врз основа на одлуката на Советот на Централното основно училиште, бр. 02-437 од 14. IX. 1982 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи. бр. 189/82.
(423)

Окружниот стопански суд во Штип со решението Фи. бр. 26 од 28. I. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-604-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на овластените лица за

застапување на Централното основно училиште „Кирил и Методиј“, Ц. О. — Кочани со следните податоци: Му престанува правото за застапување на Иван Левков, досегашен директор на ЦОУ „Кирил и Методиј“ — Кочани, а за директор е именуван Илија Кушевски кој со неограничени овластувања ќе ја застапува организацијата.

Уписот се изврши во регистарот врз основа на одлуката на Работничкиот совет на Централното основно училиште „Кирил и Методиј“ — Кочани, бр. 02-236 од 27. I. 1983 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи. бр. 26/83. (425)

Окружниот стопански суд во Штип со решението Фи. бр. 115 од 20. IV. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-604-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на овластените лица за застапување на Централното основно училиште „Кирил и Методиј“, Ц. О. — Кочани со следните податоци: Му престанува правото за застапување на Илија Кушевски, досегашен директор на Централното основно училиште „Кирил и Методиј“, Ц. О. — Кочани, а за директор е именуван Михајло Солевски кој со неограничени овластувања ќе ја застапува организацијата на здружен труд.

Уписот се изврши во регистарот врз основа на одлуката на Работничкиот совет на ЦОР „Кирил и Методиј“ — Кочани, бр. 02-290 од 13. IV. 1983 година.

Од Окружниот стопански суд во Штип, Фи. бр. 115/83. (426)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1171 од 13. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 3-1361-30-0-0 го запиша во судскиот регистар конституирањето на Самоуправна интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, Ц. О. — Скопје, ул. „12 ударна бригада“ бр. 2, Основна заедница — Валандово, ул. „Првوماјска“ бб.

Основната заедница е основана со Самоуправната спогодба бр. 02-728/1 од 14. IV. 1978 година, односно одлуката за раздвојување на основните заедници на пензиското и инвалидското осигурување — Струмица — Валандово, бр. 02-69/1 22. II. 1982 година.

Основни дејности: 140238 — СИЗ на пензиското и инвалидското осигурување.

Основната заедница во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка, а во рамките на овластувањата утврдени со Самоуправната спогодба за нејзиното основање и Статутот.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица Основната заедница одговара со сите свои средства.

Лице овластено за застапување на Основната заедница е Јовановиќ Слободан, секретар, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1171/83. (511)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1213 од 20. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-305-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Централното основно училиште „Моша Пијаде“, Ц. О., с. Облавце, Куманово со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Јовановски Круне, директор, а се запишува за нов застапник Крстевски Драги, директор, со неограничени овластувања.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1213/83. (512)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1198 од 19. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-1089-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Основното училиште „Велазерими“, Ц. О., Куманово, ул. „Вук Караџиќ“ бб со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Арифџи Фета, директор, со неограничено овластување, а се запишува новиот застапник Зејадин Исмаили, в. д. директор, со неограничено овластување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1198/83. (513)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 645 од 8. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-1870-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Општински затвор — Крива Паланка, Стопанска единица „Наша пракса“, н. суб. о. — Крива Паланка.

Стопанската единица е основана со решението бр. 02-1365/1 од 22. VII. 1983 година.

Основач е Извршниот совет на Собранието на општината Крива Паланка.

Основни дејности: 012142 — производство на бетонски блокови.

Единицата во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица, од страна на единицата, емчи основачот.

Лице овластено за застапување е Раде Величковски, управител, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 645/83. (514)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1202 од 19. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-1606-0-0-0 го запиша во судскиот регистар запишувањето на привремената управа и промената на лицето овластено за застапување на Работната организација за изведување завршни работи во градежништвото и трговија на големо и мало „Македонија градба“, Ц. О. — Скопје, ул. „Босна и Херцеговина“ барака 7 со следните податоци: Се запишува привремената управа и промената на лицето овластено за застапување.

Се брише досегашниот застапник Ушлиновски Герман, в. д. директор, а се запишува за привремен управник Аритон Димитровски, со неограничено овластување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1202/83. (515)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1203 од 20. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 2-46-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Земјоделската задруга „Илинден“, Ц. О. и От. ем., с. Петровец, Скопје со следните податоци: Досегашниот директор Манолев Кирил се запишува како претседател на Привремениот одбор, со неограничено овластување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1203/83. (516)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1229 од 20. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 2-1851-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Земјоделската задруга „Сингелик“, Р. О., с. Сингелик — Скопје со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Ибиши Сами, в. д. директор, без ограничување, а се запишува како нов застапник Михајло Мишев, в. д. директор, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1229/83. (517)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1143 од 8. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-753-2-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Студентски центар „Скопје“, Н. СОЛ. О. со ООЗТ — Скопје, ул. „Иво Рибар Лола“ бр. 58, ООЗТ за исхрана на студентите „Исхрана“ со Н. СОЛ. О. — Скопје, ул. „Иво Рибар Лола“ бр. 58 со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Марија Атанасова, директор, без ограничување, а како нов застапник се запишува Јане Донеvски, в. д. директор, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1143/83. (518)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1204 од 12. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 2-1802-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Електро-услугната задруга „Техномонт“, Р. О. — Скопје со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Тримпаревски Петар, в. д. директор, а како нов застапник се запишува Јанев Павле, директор, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1204/83. (519)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1182 од 9. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-626-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Централното основно училиште „Напредок“, Ц. О., с. Студеничани со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Реџеп Алили, а на негово место се запишува Наиф Мустафа, директор, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1182/83. (520)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1175 од 8. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-1705-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Работната организација за одмор и рекреација на децата „Младост“ — Скопје, ул. „Багдадска“ бр. 26-б, со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Мојсо Фидановски, в. д. директор, без ограничување, а се запишува новиот застапник Петар Алексовски, индивидуален работодаден орган, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1175/83. (521)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1234 од 21. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-1590-5-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Медицински факултет, О. СОЛ. О. со ООЗТ — Скопје при Универзитетскиот центар за медицински науки, ул. „50 дивизија“ бр. 6, ООЗТ Институт за радиотерапија и онкологија — Скопје, ул. „Водњанска“ бр. 17 со следните податоци: Се брише досегашниот застапник д-р Кирил Велков, в. д. директор, без ограничување, а се запишува новиот застапник проф. д-р Иван Димчев, претседател на колегијалниот работодаден орган, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1234/83. (522)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1233 од 22. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-157-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Новинско-издавачката работна организација „Просветена жена“, Ц. О. — Скопје, бу-

левар „ЈНА“ бб со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Ксенија Гавриш, а се запишува новиот застапник Мирјана Чепинчиќ — Јовановска, директор — главен уредник, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1233/83. (523)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1178 од 14. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 2-1871-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Занаетчиската услужна задруга „Водовод“, Р. О. — Скопје, ул. „713“ бб.
Задругата е основна со Самоуправната спогодба од 5. XI. 1983 година.

Основачи на задругата се: Ангеловски Спирос, Костадиновски Бранислав, Балов Коле, Хусеин Усеини и Пауновски Ристо, сите од Скопје.

Основни дејности: инсталатерски работи — водовод и канализација.

Во правниот промет со трети лица задругата истапува во свое име и за своја сметка.

За обврските во правниот промет задругата одговара со сите свои средства.

За обврските на задругата гарантираат здружените занаетчи во висина на дружените средства кои изнесуваат 6.000,00 динари.

Лице овластено за застапување е Балов Коста, в. д. директор, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1178/83. (524)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1173 од 5. XII. 1983 година, на регистарска влошка бр. 1-535-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на Центарот за насочено образование „Кирил Пејчиновиќ, Тетово, ул. „Браќа Миладинови“ бр. 134 со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Миодраг Стојчевски, привремен управник, а се запишува новиот застапник Томислав Наумовски, привремен управник, без ограничување.
Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1173/83. (525)

МАЛИ ОГЛАСИ

Се огласуваат за неважни следните загубени документи

Здравствена легитимација на име Шекаф Етеми, Тетово. (3124)

Лична карта бр. 106907 на име Данка Србиновска, Тетово. (3125)

Работна книшка на име Зора Богданоска, Гостивар. (3126)

Свидетелство од I и II година на име Милаим Ариф, Гостивар. (3127)

Свидетелства од I, II, III и IV година и диплома на име Ремзи Зекири, Гостивар. (3128)

Свидетелство за VIII одделение на име Камбер Мајис, Гостивар. (3129)

Здравствена легитимација на име Фила Гогова, Штип. (3130)

Книшка на име Васа Митевска, Штип. (3131)

Свидетелство за IV одделение на име Елица Атанасова, Кочани. (3132)

Свидетелство на име Јаворка Наумовска, Кочани. (3133)

Здравствена легитимација на име Методи Диваников, Винаца. (3134)

Здравствена легитимација на име Васко Стојменов, Винаца. (3135)

- Воена книшка на име Владимир Политов, Скопје. (3136)
- Воена книшка на име Тришун Николовски, с. Сопиште, Скопје. (3137)
- Воена книшка на име Драган Пецовски, Скопје. (3138)
- Свидетелство за IV одделение на име Бона Јанакиевска, Битола. (3139)
- Работна книшка бр. 3252 на име Симон Солески, Прилеп. (3140)
- Здравствена легитимација на име Светислав Јањик, Куманово. (3141)
- Здравствена легитимација на име Арсим Исмаири, Куманово. (3142)
- Свидетелство за завршено IV одделение на име Мијанова Мите Пена, с. Градец, Крива Паланка. (3143)
- Свидетелство за IV година на име Нијази Селами, Дебар. (3144)
- Свидетелство за I година на име Драги Најдовски, Струга. (3145)
- Лична карта на име Фуат Алиа, Тетово. (3147)
- Здравствена легитимација на име Цизлибе Лазими, Тетово. (3148)
- Свидетелство за VIII одделение на име Худаит Кучлар, Тетово. (3150)
- Свидетелство за VIII одделение на име Исен Мисими, Тетово. (3151)
- Лична карта на име Вукица Крстеска, Гостивар. (3152)
- Здравствена легитимација на име Веби Ибраими, Куманово. (3154)
- Здравствена легитимација на име Нуртен Салији, Куманово. (3155)
- Здравствена легитимација на име Џабир Мустафи, Куманово. (3156)
- Свидетелства за I и II клас на име Зоран Ангеловски, Куманово. (3157)
- Здравствена легитимација на име Миленка Филиповик, Куманово. (3158)
- Здравствена легитимација на име Гурѓа Спасовска, Куманово. (3159)
- Здравствена легитимација на име Виолета Видиќ, Куманово. (3160)
- Здравствена легитимација на име Лила Алексовска, Куманово. (3161)
- Здравствена легитимација на име Мецит Џафери, Куманово. (3162)
- Здравствена легитимација на име Илкије Исмаиловска, Куманово. (3163)
- Здравствена легитимација на име Мица Димковска, Куманово. (3164)
- Здравствена легитимација на име Казим Зетков, Кратово. (3165)
- Свидетелство за завршено VIII одделение на име Маџовски Бранко, Крива Паланка. (3166)
- Свидетелство на име Веска Златеска, Македонски Брод. (3168)
- Свидетелство за VIII одделение на име Шефит Алиоски, Македонски Брод. (3169)
- Работна книшка на име Стефановски Борис, Титов Велес. (3170)
- Свидетелство за положен завршен испит на име Надева Елена, Титов Велес. (3171)
- Свидетелство на име Фуат Рустеми, Тетово. (3172)
- Свидетелство за IV одделение на име Нијази Селмани, Тетово. (3173)
- Свидетелство на име Шаип Беадини, Тетово. (3174)
- Свидетелство за VIII одделение на име Фадиљ Пајазити, Тетово. (3175)
- Свидетелство на име Аница Наумовска, Тетово. (3176)
- Свидетелство за VIII одделение на име Мухамет Камил, Тетово. (3177)
- Свидетелство за IV клас на име Музафер Елмази, Тетово. (3178)
- Здравствена легитимација на име Азиме Бецети, Тетово. (3179)
- Здравствена легитимација на име Каније Османи, Тетово. (3180)
- Свидетелства за I и II година на име Војдин Имери, Гостивар. (3181)
- Здравствена легитимација на име Кирило Покев, Штип. (3182)
- Здравствена легитимација на име Блажо Николов, Штип. (3183)
- Свидетелство за I година на име Гордана Павловска, Прилеп. (3184)
- Здравствена легитимација на име Роза Корубиноска, Прилеп. (3185)
- Работна книшка на име Стојан Пурдалов, Прилеп. (3186)
- Свидетелство за III клас на име Ѓорѓија Кројчески, Тетово. (3187)
- Ученичка книшка на име Димитровска Соња, Делчево. (3188)
- Книшка на име Миливоје Обрадовиќ, Радовиш. (3189)
- Работна книшка на име Фадиље Красниќи, Скопје. (3190)
- Воена книшка на име Хавзо Косовиќ, Скопје. (3191)
- Книшка на име Злата Јуткова, Титов Велес. (3192)
- Здравствена легитимација на име Саније Муниши, Тетово. (3193)
- Работна книшка на име Ибиш Имери, Тетово. (3194)
- Свидетелство за VIII одделение на име Харули Насир, с. Раковец, Титов Велес. (3197)
- Свидетелство за VIII одделение на име Милазим Рушити, Тетово. (3198)
- Свидетелство за V одделение на име Салво Јусуфи, Гостивар. (3199)
- Свидетелство за I година на име Драге Цветаноски, Гостивар. (3200)
- Свидетелство на име Евда Белјаноска, Гостивар. (3201)
- Работна книшка на име Петкана Торбоска, Гостивар. (3202)
- Книшка на име Иснан Џафери, Гостивар. (3203)
- Свидетелство за I година на име Руфат Абаз, Гостивар. (3204)
- Здравствена легитимација на име Зоранчо Иванов, Штип. (3205)
- Здравствена легитимација на име Блашко Вучковик, Врница. (3206)
- Здравствена легитимација на име Владимир Ефтимов, Врница. (3207)
- Работна книшка на име Роска Ѓорѓевска, Скопје. (3208)
- Свидетелство за VIII одделение на име Букурја Адеми, Скопје. (3209)
- Свидетелство за завршено II одделение на име Шериф Садиќи, с. Алдинци, Скопје. (3210)
- Работна книшка на име Агим Абаз, Скопје. (3211)
- Диплома на име Стела Димовска, Скопје. (3214)
- Свидетелства од I, II, III и IV година и диплома на име Урхан Шабани, Куманово. (3215)
- Свидетелство на име Зоран Стојановски, Куманово. (3216)
- Здравствена легитимација на име Милорад Јовановиќ, Куманово. (3217)
- Здравствена легитимација на име Каније Сулејмани, Куманово. (3218)
- Здравствена легитимација на име Љиљана Стефановска, Куманово. (3218)
- Здравствена легитимација на име Мануела Илиевска, Куманово. (3219)
- Здравствена легитимација на име Соња Илиевска, Куманово. (3221)
- Здравствена легитимација на име Трајчо Младеновски, Куманово. (3222)
- Здравствена легитимација на име Луиза Павлова, Кратово. (3223)
- Здравствена легитимација на име Љубомир Симонов, Кратово. (3224)
- Уверение на име Сала Азиз, Тетово. (3225)
- Книшка на име Насуф Сејфулаи, Тетово. (3226)
- Свидетелство на име Агим Аљи, Тетово. (3227)
- Свидетелство на име Назим Цека, Тетово. (3228)
- Здравствена легитимација на име Афет Даути, Тетово. (3229)
- Свидетелство на име Исо Руждиу, Тетово. (3230)
- Штедна книшка на име Остион Шабани, Тетово. (3231)
- Свидетелство на име Илир Реџеџи, Тетово. (3232)
- Свидетелство на име Рами Емини, Гостивар. (3233)

СОДРЖИНА

571.	Резолуција за општествено-економскиот развој во првата етапа од спроведувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација и за економската политика на Социјалистичка Република Македонија во 1984 година —	705
572.	Закон за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година — — — — —	725
573.	Закон за обезбедување и насочување на средствата за поттикнување на развојот на земјоделското производство и за компензација на цената на некои прехранбени производи. — — — — —	726
574.	Закон за изменување и дополнување на Законот за системот на финансирањето на општините и Републиката — — —	726
575.	Закон за изменување и дополнување на Законот за општествениот правобранител на самоуправувањето — — — — —	729
576.	Закон за изменување на Законот за обезбедување средства за поттикнување на извозот — — — — —	731
577.	Одлука за утврдување на вкупниот износ на девизите наменети за потребите на Републиката и на општините за 1984 година — — — — —	731

**Општи акти на самоуправните
интересни заедници**

СКОПЈЕ

336.	Одлука за стапката на основниот придонес за пензиско и инвалидско осигурување — — — — —	732
337.	Одлука за продолжување важноста на Одлуката за утврдување на фиксниот износ и стапката на придонесот за стапно осигурување на земјоделците —	732